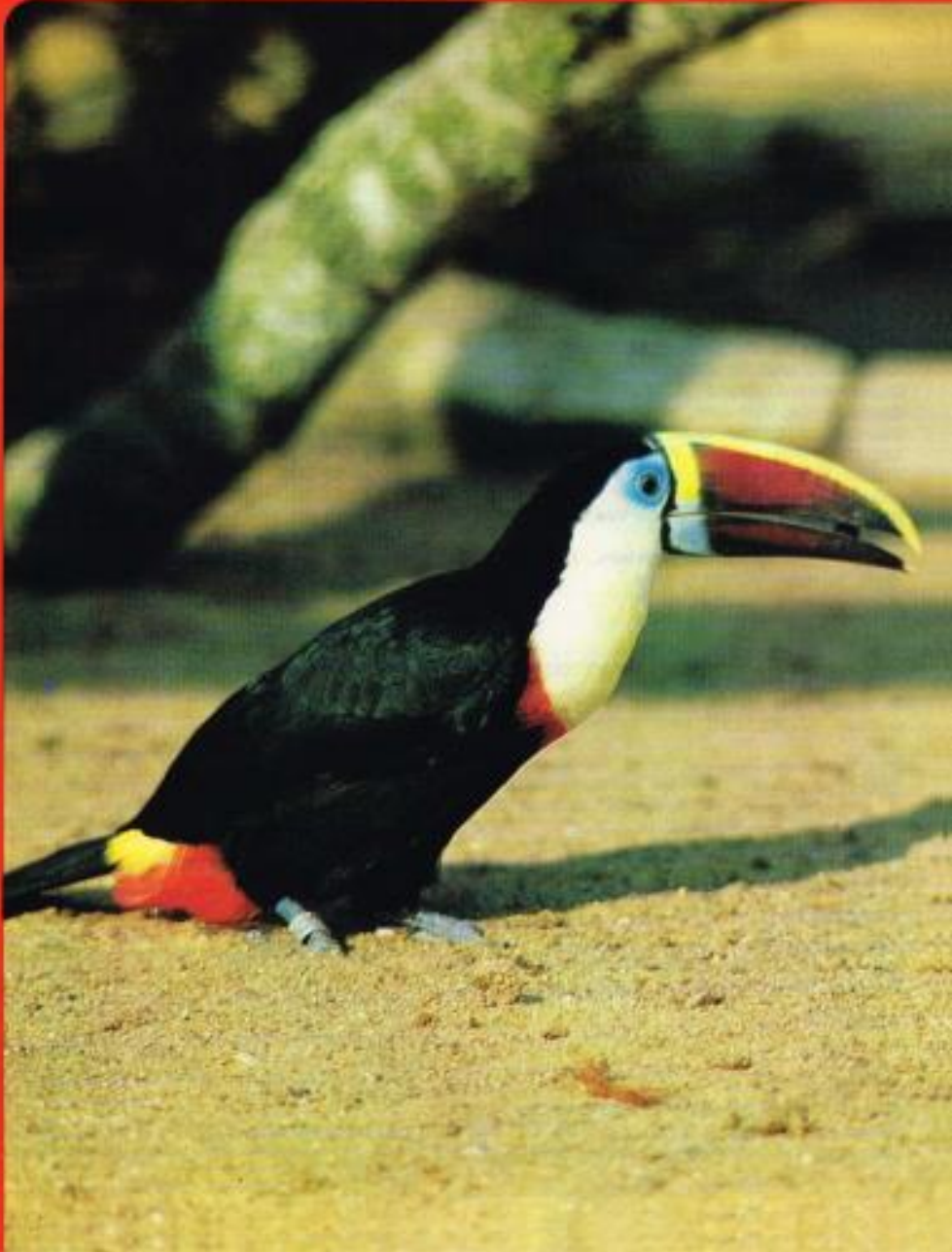

၀၈၇၀ ဗဂွေ

De

and Jssel

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, Winschoten, telefoon (05970) 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 8, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: Th. Corbee, St. Bonifaciusstraat 76, Amersfoort, telefoon (033) 1 97 04.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: J. M. Hoebbers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (04709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 30,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 370 BFr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280-6 80 28, Röntgenhof 33, Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC Alphen a. d. Rijn.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon (03410) 62 73

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden.

giro-rekening: 31.58.484 t.n.v. spec.club Eur. Vogels, Wilhelminastraat 23, Barendrecht. Contributie f 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenstende vogels

Secretaris: H. Kehl, Kruijningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: S. J. van Schie, Bootsmanstraat 3, Rotterdam, telefoon (010) 76 75 47, giro 2625815, t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar.

Entree f 5,—.

Japane Meeuwenclub

Secretaris: P. A. M. Timmermans, Vijverstraat 3 Halsteren, N.-B.

Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 39 39 88 207

Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Aanmeldingen bij C. van Gemeren, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L). Tel. 045-31 40 95 of bij

A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek (L), tel. 045-21 78 58. Contributie 15 gld. per jaar. Entree f 2,50.

Storten op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

VOGELS

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: W. Tolman, Beatrixstraat 80, Hardenberg.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 21 februari 1977.

IN DIT NUMMER

	pag.
Toekans	4
Van groen tot albino 1	6
De zwarte zwaan	6
Blauwkop Tangara	8
Kruipers onder de parkieten	9
Uitzonderlijk vogellogement	10
Sneeuwganzen	11
Vogel van de maand: de wielewalen	12
Ervaringen van een vogelliefhebber, van aquariaan tot vogelaar	15
Fauna Metaalwaren b.v.	17
Ervaring met Afrikaanse soorten, blauwgrijs roodstaartje	20
De hamerkop	22
De Ambon koningsparkiet	24
Vogelleven in Indonesië	27
Kweekervaringen met roodborst zaadkrakers	28
Pietpraat over mozaiek gepigmenteerd	29
En maar morsen.....	30
Oorfazanten-parade	32
Kweken met zangkanaries stamteelt	34
De volière van de maand	36
Uw vraag? Ons antwoord!	39
Theoretische kennis van de kleurkanariekeek... overbodige luxe of noodzaak?	40
Beplanting in en om de volière/Onze tuin	41
Korte berichten	42
Onkruiden	45

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Paradiso/Flora en Fauna/Roupe vd Voort/ Benny Slagers/Hellingman/Van Waardhuizen	14
Orni Mondo/True-Life	16
NBvV Boekenservice	18
Faunafood	23
Sluis	26
Succes/Blankestijn/Standaardeisen NBvV	30
Cédé	38
Vraag en aanbod	42
Tovo	44
404 insecticide	46
Conditio/ Rein vd Veen/Ars/Sanders/Veraka/ v. Gils/Animali/Edelchemie	47
Witte Molen	48

Foto omslag en pag. 4: Horst Muller, Vogelpark Walsrode Toekan

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

ssel

toekans

Onder de vele fraaie vogelsoorten, die in Zuid-Amerika te vinden zijn, nemen de toekans wel in verschillende opzichten een aparte plaats in. Daar is op de eerste plaats hun verschijning, waarbij de enorme snavel direkt alle aandacht trekt. Velen menen dat de vogels in de natuur van deze snavel meer last dan gemak zullen hebben, toch is het tegendeel het geval. De snavel is zeer licht doordat hij bestaat uit een netwerk van licht kraakbeen met een dunne gladde buitenlaag. De snavel, die zaagranden heeft, bewijst de toekan grote diensten bij het bemachtigen van voedsel. Het hoofdbestanddeel van hun voedsel bestaat nl. uit vruchten en met de lange snavel kunnen ze gemakkelijk bij vruchten komen die op een moeilijk bereikbare plaats hangen. Naast vruchten eten ze ook kleine dieren en met hun krachtige snavel bewerken ze deze zodanig, dat ze in staat zijn ze te verorberen.

Ook dit gebeurt op een typische wijze; ze nemen de jonge vogels of muizen, ofwel grote insecten met de punt van de snavel vast, gooien het omhoog en vangen het dan met geopende snavel op, zodat het gemakkelijk in de keel glijdt. Als ze in een volière gehouden worden, doen ze dit ook met vleesballe-

tjes of andere voerballetjes, bijv. van brood met universeelvoer.

Een ander typisch verschijnsel is hun slaaphouding; als ze gaan slapen wordt nl. de kop naar achteren gedraaid en met snavel en al tussen de veren gestoken, hierna steken ze de staart eerst vertikaal omhoog en vervolgens wordt hij over de rug gelegd. Over de broedgewoonten in de natuur is wel het een en ander bekend, maar veel ervaringen met het broeden van toekans in volières zijn er niet. Dit komt voor een deel zeker doordat de liefhebbers deze vogels meestal niet paarsgewijs houden, maar als enkele vogel. Maar ook bij liefhebbers, vogelparken en dierentuinen, die zich wel op het kweken van toekans hebben toegelegd zijn broedresultaten een grote zeldzaamheid en in vrijwel alle gevallen komt men niet verder dan het leggen van eieren, die bij uitzondering dan nog wel eens uitgebreed worden, maar waarbij het jong dan vrijwel steeds na korte tijd sterft.

Een van onze leden, de heer J. van Gestel uit Loon op Zand, lukte het om zijn Ariëltoekans aan het broeden te krijgen, maar ook hier bleef helaas het resultaat beperkt tot het bebroeden van de eieren.

De /

Het is evenwel toch een opzienbarend resultaat en graag laten wij de heer Van Gestel zelf verder aan het woord, waarbij wij ons graag aansluiten bij de woorden waarmee hij zijn relaas afsluit: ook wij hopen oprecht dat hij volgend jaar een beter resultaat zal behalen, iets dat dan zeker veel opzien zal baren onder de vogelliefhebbers.

Nu dan het verhaal van de heer Van Gestel:

Mijn ervaring met Ariëltoekans

Mijn grootste wens was al jaren om eens een toekan of als dat mogelijk was een koppel van deze bijzondere vogels in mijn volières te hebben. Het toeval wil dat in het novemnummer van 1975 van „Onze Vogels” een advertentie stond waarin een koppel toekans aangeboden werd.

Meteen gebeld of de toekans nog niet verkocht waren; nee, de vogels waren nog niet weg en de koop was vlug gesloten, een halve snipperdag genomen en de vogels hadden een paar uur later een nieuwe baas die bijzonder blij was met zijn nieuwe aanwinst.

Het voorjaar brak aan en op een mooie dag werden de vogels, die 2 jaar in een binnenvolière hadden doorgebracht, in hun buitenverblijf gezet. De vogels genoten zichtbaar van hun nieuwe omgeving, want tot mijn verbazing zag ik reeds na enkele weken dat de man de pop aan het voeren was. De in de volière aanwezige broedblok leek mij te klein en werd door de vogels gebruikt om de nacht in door te brengen. Een tweede blok van 60 cm diep en 38 cm doorsnede met een vlieggat van 10 cm werd zo hoog mogelijk in de volière geplaatst. De vogels aanvaardden deze nestgelegenheid meteen en de laag turfmolm vermengd met zand werd door de vogels uit het nest gehaald.

Medio mei zag ik de vogels voor het eerst paren,

twee weken later zag ik het nog een keer en begin juni steeds vaker. Het eerste ei werd gelegd op 21 juni, het tweede op 22 juni, het laatste op 23 juni. Een dag later kwam de man met een ei in z'n snavel het nest uit en at het op; 27 juni at hij het tweede ei op, het derde ei werd met rust gelaten en de vogels gingen door met broeden. Broedende toekans zijn zeer onrustig en als er iets of iemand vreemds bij de volière kwam dan lieten zij zich meteen horen. Zowel pop als man broeden, zij wisselen om het half uur, alleen 's nachts zit de pop alleen op de eieren terwijl de man in het slaapblok de nacht doorbrengt.

De 5e juli, twee dagen voordat het ei dat bevrucht was moest uitkomen, was het weg uit het blok; een paar stukjes eischaal in de volière was alles wat er van over was. Na twee dagen paarden de vogels weer en al mijn hoop was nu op een tweede legsel. Nu werden er 4 eieren gelegd: op 17, 18, 19 en 20 juli. Op 22 en 29 juli werd een ei door de man opgegeten, de laatste 2 eieren, waarvan er 1 bevrucht was, werden goed bebroed.

Toen de tijd van uitkomst al 3 dagen voorbij was heb ik de eieren uit het blok gehaald en het bevruchte ei opengemaakt. Het jong, dat volledig volgroeid was, zat dood in het ei, en zo eindigde een vrij zeldzaam broedsel met één dood jong. De oorzaak van het niet uitkomen van het jong is naar mijn mening te wijten aan de bijzonder lage luchtvochtigheid tijdens het bebroeden van het ei.

Al mijn hoop is nu gevestigd op het volgend jaar, als de vogels de winter goed doorkomen en mochten zij weer tot broeden overgaan, hopelijk met beter resultaat, dan zal ik zeker nog van mij laten horen.

J. v. Gestel
Doelen 38
Loon op Zand.

EEN NIEUWE JAARGANG

Alsof er geen knallend vuurwerk ons heeft herinnerd aan ons overstapje in 1977, gaan we gewoon door met het werk in en voor onze bond. Gaan we ook gewoon door met de uitgave van uw maandblad.

In dit eerste nummer van 1977 treft u enkele nieuwe artikelen en rubrieken aan. Het is de bedoeling dat verschillende van deze worden gecontinueerd en er o.a. over de kleurkanaries, fazanten, onkruiden etc. enkele interessante series worden opgebouwd. Nieuw is ook „Uw vraag, ons antwoord”, de behandeling van grote en kleine problemen welke in de afgelopen tijd door u aan ons panel van deskundigen werden voorgelegd.

Met verschillende andere onderwerpen, o.a. De volière van de maand, Beplanting in en om de volière, Postuurkanaries etc. hopen we te kunnen doorgaan.

U en wij, met elkaar dus, zullen het best wel weer klaren. Het zou bovendien erg fijn zijn als onze organisatie ook dit jaar weer belangrijk in ledental zou toenemen. Ook dát moeten we met elkaar doen en wellicht kan dit blad, UW „ONZE VOGELS”, daaraan een belangrijk „propagandasteentje” bijdragen.

Zo rond een jaarwisseling zitten we meestal barstens vol goede voornemens en ook vaak met uitstekende ideeën. Wij net zo goed als u laten het daar meestal bij. Misschien kunnen we nu eens wat verder gaan en werkelijk trachten om ze echt te realiseren. Dan wordt het beslist een heel goed 1977 en dat wenst u het bondsbestuur, redactie en personeel van harte.

van groen tot albino 1

H. K. van der Wal

Als we een beginnende vogelliefhebber voor het eerst op een vergadering van onze vereniging ontmoeten, dan zullen we hem als regel wel vragen naar de vogels die hij houdt. Dikwijls is dan het enthousiaste antwoord: „Ik kweek kanaries . . .” Vragen we daarop naar de kleurslagen die zijn belangstelling hebben dan zal hij ons aankijken met een blik van „Een kanarie is toch een kanarie?” Zo'n reactie is uiteraard niet erg verwonderlijk want een vogelliefhebber die z'n eerste schreden heeft gezet op het pad van de Kleurkanarie-kweek kan nauwelijks vermoeden welke variaties aan kleuren bij kanaries kunnen voorkomen.

Speciaal voor de nieuwe leden en misschien ook wel iets voor de wat „oudere” leden van de diverse afdelingen zal worden getracht om in een serie artikelen een uiteenzetting te geven over het ontstaan en voorkomen van de vele kleurvariëteiten die we momenteel bij de Kleurkanaries kunnen aantreffen.

De opzet zal zijn om deze, vaak lang niet altijd eenvoudige materie zo populair mogelijk te behandelen, al zal het gebruik van „moeilijke” woorden niet altijd kunnen worden vermeden.

Is iedere kanarie een Kleurkanarie?

Om een zo volledig mogelijk antwoord te geven op bovenstaande vraag zullen we eerst nagaan welke groepen kanaries we tegenwoordig bij diverse kanariekwekers aantreffen.

In het algemeen kunnen we drie verschillende groepen aangeven:

a. De Zangkanaries:

Deze onderscheiden zich van de overige groepen door, zoals de naam al aangeeft, de zang van de mannetjes. Deze zang wordt de vogels bewust aangeleerd en is gebonden aan bepaalde vastgestelde eisen ten aanzien van de klank en toonhoogte. Bij de overige groepen kanaries speelt de zang een ondergeschikte rol.

b. De Vorm- en Postuurkanaries:

In deze groep horen al die kanaries thuis die zich van de overige twee groepen onderscheiden door hun lichaamsbouw, grootte, houding en vorm van de bevedering. De kleur van de bevedering van deze vogels speelt hierbij een ondergeschikte rol.

c. De Kleurkanaries:

Een groep kanaries waarbij het aksent wordt gelegd op de kleurstoffen in de bevedering waarbij de diverse kleurvariëaties bewust en volgens bepaalde regels worden gekweekt.

d. De Bonte Kanarie:

Een groep kanaries welke niet voldoet aan de eisen die de kanariekwekers hebben gesteld aan bovenstaande groepen en als zodanig veelal voorkomen als „huisvriend” bij niet-kanariekwekers.

De basiskleuren van de Kleurkanarie

Hoewel het ongetwijfeld interessant is nu reeds te weten dat er minimaal 140 verschillende kleurvariëaties bij de Kleurkanaries kunnen voorkomen (het maximum ligt beduidend hoger) is het belangrijker

om vast te stellen wat we verstaan onder de „kleur” van de Kleurkanarie.

De totale kleuring van een Kleurkanarie komt tot stand door een samenspel van diverse kleurstoffen, welke zich bevinden in de bevedering van een vogel. Bekijken we een groep willekeurige kanaries dan zullen we vaststellen dat er in eerste oogopslag twee soorten kleuren voorkomen, nl.:

a. Donkere kleurstoffen, veelal op de kop van de vogels en in de vorm van streepjes op de rug en in de flanken.

b. Lichte kleurstoffen, welke we meestal aantreffen voor de borst, in de flanken, soms op de rug tussen de donkere kleurstof of over het gehele lichaam van de vogel, waarbij dan evenwel geen donkere kleurstoffen meer aanwezig zijn.

Beide soorten kleurstoffen kunnen bij een nadere beschouwing worden onderverdeeld in weer diverse kleuren, welke we afzonderlijk zullen bespreken. Als we ons eerst beperken tot bovengenoemde kleurstoffen dan is het nu al mogelijk om de Kleurkanaries in te delen in twee afzonderlijke groepen. Deze zijn:

1. De gepigmenteerde kanaries:

Hieronder verstaan we alle kanaries die in hun bevedering in meer of mindere mate donkere kleurstoffen laten zien (ook pigment genoemd) in combinatie met een lichtere kleurstof.

2. De ongepigmenteerde kanaries:

Dus al die kanaries die in hun bevedering geen pigment meer laten zien. We noemen deze groep ook wel de „Vetstof” vogels. Op deze naam zullen we nog wel terugkomen bij de bespreking van deze lichtere kleuren.

de zwarte zwaan

Onlangs vloog een zwarte zwaan, die zich in gezelschap bevond van twee knobbelzwanen, over de Noordoostpolder en van diverse kanten is mij gevraagd of ik iets wilde vertellen over deze „vreemde-ling”. Uiteraard voldoe ik graag aan dat verzoek.

De zwarte zwaan hoort thuis in Australië en op het eiland Tasmanië. Hij komt vrijwel op het gehele continent voor, met uitzondering van het allerhoogste noorden, terwijl hij het talrijkst is in het zuidoosten en zuidwesten. Deze zwaan heeft men ingevoerd in Nieuw-Zeeland, waar hij uitermate goed gedijt. Daar eerst even iets over.

Deze fraaie vogels, die ongeveer 25 cm kleiner zijn dan de knobbelzwanen, werden voor het eerst naar Nieuw-Zeeland gebracht in de tweede helft van de negentiende eeuw. Hier waren drie redenen voor: men wilde met deze vogels de overvloed aan waterplanten bestrijden, men dacht dat het een goede „jachtvogel” zou worden en men vond het een uitermate imposante verschijning. Dat is het dan ook, want het gehele verenkleed is zwart, vaak met een bruinachtige tint. Een uitzondering vormen de grote en kleine slagpennen, die spierwit zijn en vooral in vlucht onmiddellijk opvallen. De poten zijn donkergrijs en de snavel is prachtig rood met even voor de punt een wit bandje. Mannetje en vrouwtje zijn uitwendig volkomen gelijk, hoewel kenners zullen zeggen dat bij mijnheer de hals wat dikker is en

dat deze zwemmend meer rechtop wordt gehouden. De onvolwassen dieren zijn grijsachtig bruin met aan de grote slagpennen donkerder uiteinden. Maar om op de „import” terug te komen: de zwarte zwanen vonden de levensomstandigheden op Nieuw-Zeeland dermate gunstig, dat zij zich razendsnel vermeerderden en het duurde niet lang of het regende klachten van boeren, die hun oogst en grasland „naar de knoppen” zagen gaan door deze zwarte vogels. Ook de jagers kwamen in actie, want weliswaar was er een nieuwe soort aan de avifauna toegevoegd, maar deze verdreef diverse andere vogels waarop gejaagd mocht worden. De vogels kwamen „onder controle”: eieren werden geraapt, bepaalde aantallen oude vogels afgeschoten en de toestand is nu zo'n beetje stabiel. (Dit is een fraai voorbeeld, dat men overal kan zien als men dieren of vogels introduceert op plaatsen waar zij normaliter niet horen.)

Biotoop

Zwarte zwanen houden van uitgestrekte watervlakten, zoals meren en moerassen, maar zij moeten niet dieper zijn dan een centimeter of 90, want anders kunnen ze niet bij hun voedsel, dat ze met de lange hals van de bodem halen. De eterij bestaat namelijk hoofdzakelijk uit waterplanten, hoewel ook waterdierdierjes, die ze voor de rode snep krijgen, niet versmaad worden. Op sommige grote watervlakten in Australië (en ook in Nieuw-Zeeland) ziet men vaak duizenden exemplaren bijeen.

Hoewel deze zwanen uitgesproken trekvogels zijn, worden toch vaak flinke tochten ondernomen, vooral als het weer bar en boos wordt en ook als er voedselschaarste dreigt. Soms worden ondiepe watervlakten vrijwel droog en uiteraard zoeken de vogels dan nattere plekken op. Niet zelden gaan de tochten over honderden kilometers. Ook kan men spreken van een zogenaamde „rui-trek”. Evenals de eenden en ganzen ruien de zwanen alle slagpennen tegelijk

en zijn dan enige weken niet tot vliegen in staat. Bij duizenden zoeken de „zwartrokken” dan grote meren op, waar ze betrekkelijk veilig zijn en waar uiteraard ook volop eterij is. Dit behoeven niet bevestigd zoetwaterplassen te zijn; ook met brak water nemen ze wel genoegen. Tijdens het vliegen kan men, vooral in de nachtelijke uren, een luid getoeter horen. Het is net of er op een aantal speelgoedtrompetjes wordt geblazen.

Er is geen vaste broedtijd en veelal is deze afhankelijk van de omstandigheden. Dat treft men eveneens aan bij de zwanen die in gevangenschap leven in vogelparken en -tuinen over vrijwel de gehele wereld. Pa en ma zwaan bouwen gezamenlijk een nest van plantaardig materiaal, een flink bouwsel met een middellijn van ongeveer een meter en een hoogte van 40 à 50 cm. Op de meeste plaatsen broeden de zwarte zwanen in kolonies en vaak liggen de nesten op afstanden van nauwelijks een paar meter bij elkaar vandaan. Favoriete plaatsen zijn vooral eilandjes van biezen of riet, omgeven door water, zodat ze enigszins beschermd zijn tegen vossen. Veelal worden vijf of zes eieren gelegd, maar ook komen aantallen van negen en tien voor. De eieren

Zwart en wit, ook hier niet altijd pais en vree

zijn heel bleekgroen of groenig wit van kleur met een flauwe glans. In tegenstelling tot de knobbelzwaan broeden zowel mannetje als vrouwtje om beurten en dit duurt een kleine zes weken. Als de jongen worden geboren zijn ze in een grijs donspakje gestoken, maar na een week of twaalf hebben ze echte veren. Evenals bij de futen rusten de jongen graag uit op de rug van pa of ma, die dan tijdelijk als „veerpontje” fungeren. Na circa drie tot vier jaar is het kroost geslachtsrijp.

De zwarte zwanen werden voor het eerst door ontdekkingsreizigers opgemerkt aan het eind van de zeventiende eeuw en nog geen eeuw later waren ze reeds aanwezig in diverse zoo's. Dat is niet zo verwonderlijk, want deze zwanen zijn alleszins het bekijken waard. De „wilde” vogels die wij hier af en toe zien zijn stellig ontsnapte exemplaren.

Meindert de Jong

blauwkop tangara

(tangara
cyanicollis)

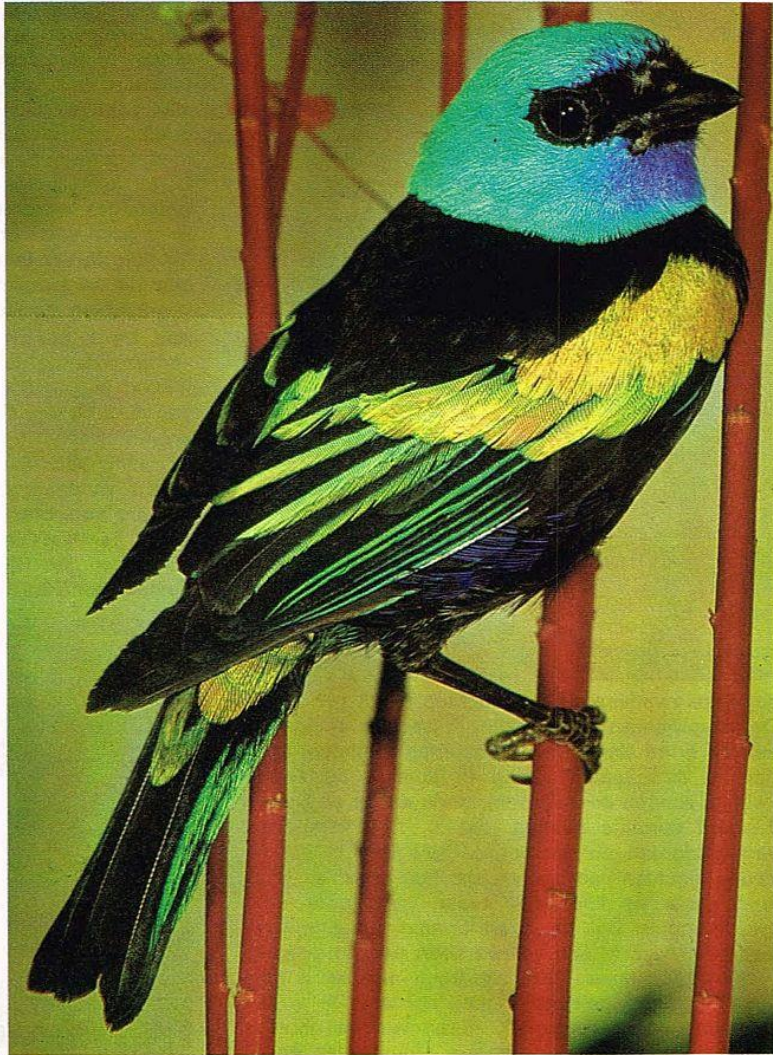
Deze kleinere veel geliefde tangara-soort is afkomstig uit het N.W. deel van Zuid-Amerika; uit Peru, Columbia, Ecuador en het westen van Brazilië. Er komen een zestal soorten voor die onderling nogal wat kunnen verschillen. Een van de meest voorkomende is die zoals op de kleurenplaat staat afgebeeld, de blauwkop-goudschouder tangara. Vooral in de gele schoudervlekken bestaat nogal wat verschil, er zijn er zelfs waarbij het goudgeel is veranderd in licht groengeel, maar wat toch ook zeer mooie vogels zijn. Vrij regelmatig zijn deze tangara's de laatste jaren ingevoerd, en nogal vrij veel verspreid onder de liefhebbers van deze soorten. Daarbij komt dat ze vrij makkelijk te houden zijn, ook al is de toestand waarin ze worden ingevoerd meestal verre van ideaal. Een goede liefhebber zal ze al gauw een heel eind in de goede richting kunnen helpen en wanneer ze een keer goed doorgeruid zijn komt de prachtige blauwe kleur van de kop en de gele vleugeltekening pas mooi tot zijn recht.

Het zijn vrij vredelievende vogels, en daarom gemakkelijk te plaatsen in een collectie met andere vruchteneters. Hun voeding bestaat, zoals bij de meeste tangara's, uit een goed menu van verschillende fruitsoorten, een goed universeelvoer, wat levend voer als meelwormen, mierenëitjes enz. en geregeld een goede nectar drank. Hierop kunnen ze vele jaren in prima conditie blijven leven.

Verskil tussen man en pop is er uiterlijk niet, daarom is het vrij moeilijk een paar samen te stellen, maar door de vrij grote importen de laatste jaren is het toch zowel in Nederland als in de ons omringende landen gelukt ermee te kweken.

Hier in Nederland o.a. door de bekende Tilburgse liefhebber de heer F. v. d. Broek, welke in 1974 een drietal van deze blauwkoppen in zijn voliëre kweekte.

In het mooie, om de 2 maanden verschijnende blad van de speciaal club van de insekten- en vruchten-

etende vogels heeft hij in december 1974 een uitgebreid kweekverslag geschreven.

Hieruit wil ik wel enkele gegevens vermelden.

In totaal had hij in 1974 van deze vogels 4 nesten met eieren. Het eerste in april was onbezet, het tweede in juni leverde één jong op, het derde in augustus 2 jongen, terwijl het vierde in september weer onbevruucht was.

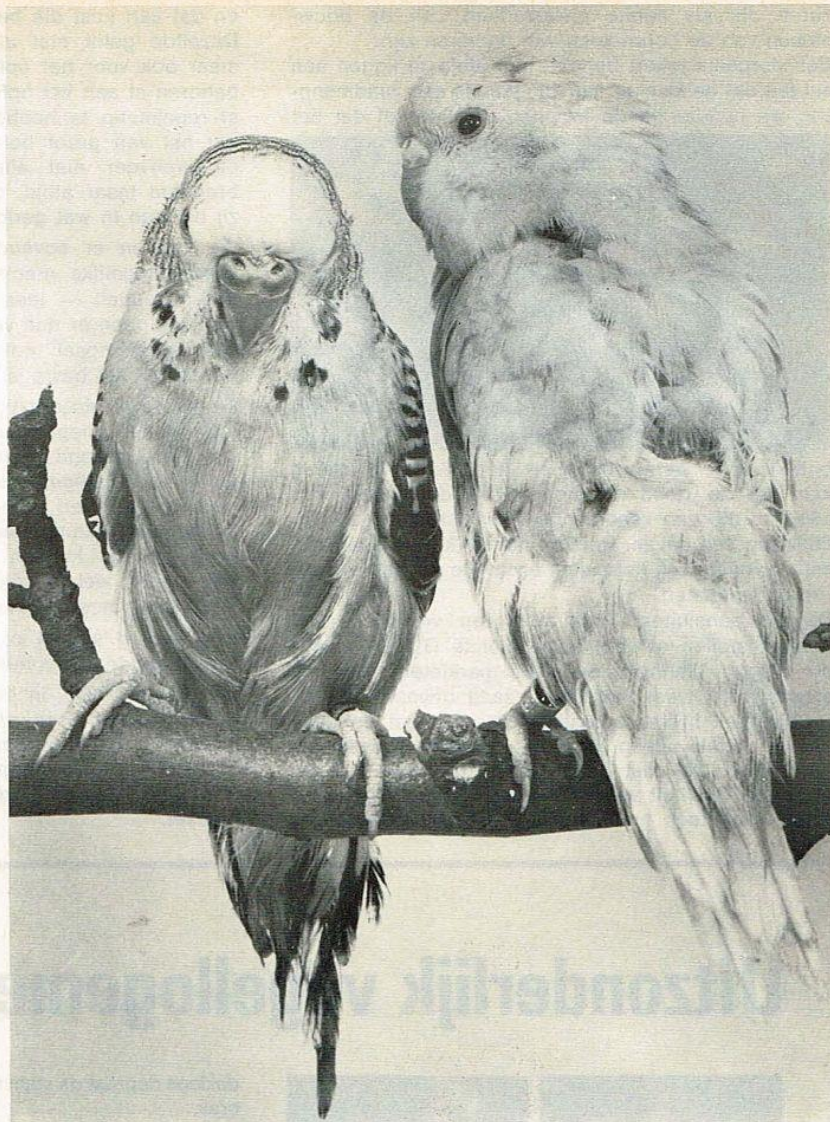
De jongen werden gevoerd met fruit, insektenvoer, wat meelwormen en miereneitjes. De broedduur is ongeveer 2 weken, terwijl ook na ongeveer 2 weken de jongen uitvliegen.

Het was voorwaar een mooi resultaat. Helaas zijn er echter nog steeds maar zeer weinig gevallen van broedresultaten, hoewel er door liefhebbers van tangara's alles aan wordt gedaan om tot betere en regelmatigere resultaten te komen.

Het zal zeker nog wel jaren duren voor we zover zijn dat we kunnen spreken dat tangara's tot de normale broedvogels gerekend kunnen worden. Of we zolang hiervoor de tijd krijgen, betwijfel ik helaas, wan dan zullen er ook nog regelmatig tangara's moeten worden ingevoerd.

E. M. Wessels

kruipers onder de parkieten

Tot een van de meest gevreesde ziekten onder de parkieten behoort zonder twijfel de Franse rui (French Molt), ook wel kruipersziekte genoemd. De naam „kruipers” is ontleend aan hetgeen we aan de parkieten zien wanneer ze met deze ziekte te kampen hebben. De vogels zijn dan niet in staat om te vliegen, maar lopen als kruipers op de bodem van de kooi of klimmen met gebruikmaking van hun poten en snavel langs het gaas.

De ziekte doet zich het meest voor bij jonge gras-parkieten. Wanneer ze 2 tot 3 weken oud zijn, zijnde de periode waarin de veren zich het sterkst ontwikkelen, is de vatbaarheid het grootst. Kort voor of na ze de nestkast verlaten, vallen de vleugelpennen, de staartveren en meestal ook nog gedeelten van de kleinere veren uit.

Bekijken we de uitgevallen veren, dan zien we bijna altijd een zwakke, vaak kurketrekkerachtig vergroei-de schacht waarvan het ondereinde met opgedroogde bloedsporen is bezet. We noemen dergelijke veren ook wel bloedpennen. Al vanaf het begin dat

er met grasparkieten is gekweekt, is deze ziekte bekend. Naar de oorzaak van die ziekte heeft men evenwel lang moeten zoeken. Vroeger werd nogal eens beweerd dat het een degeneratieverschijnsel zou zijn, ontstaan door intensieve doortelt, scher-per gesteld: door roofbouw. Later heeft men dat weer herroepen omdat toen onder de in het wild levende bourkes- en roodrugparkieten in Australië ook herhaaldijk deze ziekte zich manifesteerde. zoekende naar de oorzaak dacht men toen aan rode mijt, vedermijt, te hoge temperaturen in de nest-kasten etc.

Nog niet zó lang geleden heeft een van de onder-zoekers, genoemd Stuber, een overzicht inzake het verloop van de onderzoeken gepubliceerd. Zoals Matern al daarvóór had vastgesteld, wordt nu als vaststaand aangenomen dat kruipers worden veroor-zaakt door tekorten aan bepaalde voedingsstoffen. In het voedsel dat de vogels gedurende hun eerste levensdagen van de ouders, in de vorm van krop-voedsel, ontvangen, ontbreken voldoende amino-

zuren die als eerste eiwitstadium ook de bouwstenen van de hoorndelen van de veren zijn. Een dergelijk tekort behoeft niet altijd te liggen aan het feit dat de kweker aan zijn vogels een zaadmengsel van minder goede kwaliteit verstrekt of dat het

opfokvoer te weinig extra eiwitten bevat. De ziekte kan net zo goed voorkomen bij de vogels van kwekers die een zaadmengsel van uitstekende kwaliteit aan hen geven. Het kan namelijk heel goed zijn dat de vogels zélf het meest eiwitrijke voedsel weigeren op te nemen.

Daarop aansluitend zou men dan wel de vraag kunnen stellen of men soms niet té GOED is voor de vogels. Wanneer we onze parkieten dagelijks steeds maar weer met nieuw zaad bevoorraden en de zaadbak blijven aanvullen, dan bestaat de kans dat de vogels alleen maar de „lekkerste” zaden er uithalen en de rest laten liggen. Ondanks de uitstekende kwaliteit van de zaadmengeling krijgen de vogels dan toch maar een zeer eenzijdige voeding

en dát kan juist die bepaalde tekorten veroorzaken. Ditzelfde geldt niet alleen voor de zaadmengsels maar ook voor het opfokvoer. Broedende parkieten behoren al aan het opfokvoer gewend te zijn en dat al regelmatig te hebben opgenomen. Vandaar ook dat het van groot belang is dat we een dergelijk opfok(ei)voer niet alleen verstrekken tijdens de broedtijd maar altijd, ook buiten het broedseizoen, zij het dan in wat geringere hoeveelheden.

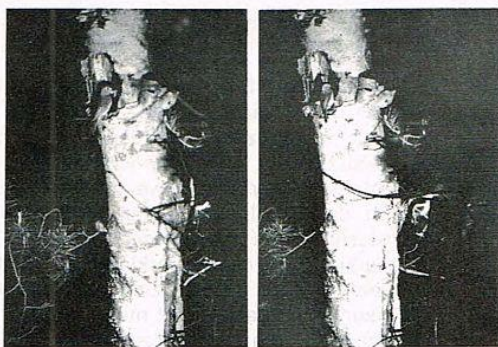
We zouden er bovendien goed aan doen om de vogels dagelijks precies datgene te geven wat ze nodig hebben — lees: opeten — en meer beslist niet. We gaan er dan vanzelfsprekend wel vanuit dat het zaadmengsel wat we aan ze voorschotelen kwalitatief het beste is wat we kunnen kopen.

Afgezien van de ernstige veeruitval en het daardoor niet kunnen vliegen, zijn de vogels verder meestal wel goed gezond. Verschillende kruiers zullen in de na het uitvliegen volgende weken hun bevedering weer terugkrijgen en ze zijn dan in niets meer van de normale exemplaren te onderscheiden. De ernstige gevallen kunnen we beter direct doodmaken. Men moet wel, omdat deze toch geen normaal vogelleven meer kunnen leiden.

Om vast te stellen of deze ziekte erfelijk is, zijn verschillende experimenten uitgevoerd.

Oudervogels die in hun jeugd de kruiersziekte hebben gehad, schijnen toch een kropslim af te geven dat proteïne-arm is, met als gevolg kruiers. Slechts bij uitzondering zouden dergelijke vogels dan ook voor de verdere kweek moeten worden ingezet.

Uitzonderlijk vogellogement

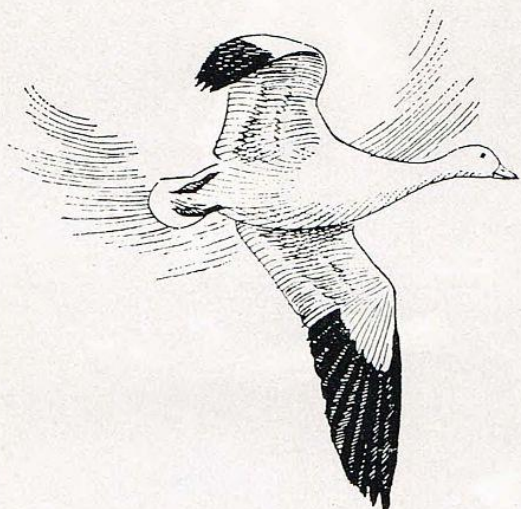
Ergens op de Veluwe staat een verweerde Berkestam. Of hij de volgende lente begroeten zal blijft een vraag.

Eerst woonde op de hoogste etage in het holle lijf van die stam een grote bonte specht. Die raakte

dakloos doordat de stam net onder het vliegat afbrak.

De bonte specht hakte iets lager weer een ingang, maar zag er vanaf om er te gaan wonen. Een Gekraagde Roodstaart nam er intrek. In een spleet even boven de grond, woonde de familie Glanskopmees. Op een gegeven moment zag ik hoe beide mezen tegelijk thuis waren. Vermoedelijk duurde het wachten om de rups te kunnen afgeven aan de jongen, één van de vogels te lang. Want die hippe etage hoger naar „de deur” van de Roodstaartwoning. Tot mijn niet geringe verbazing zag ik de mees daar binnen gaan en zonder voedselpropje in de neus terugkeren. Beide foto's naast elkaar afgedrukt zijn een overtuigend bewijs, dat de mees (voedsel nog in de mond) dezelfde nestopening binnengaat, waar even te voren, het vrouwtje van de Gekraagde Roodstaart haar jongen komt voederen. Naar ik meen een uitzonderlijk voorval bij twee verschillende insecteneters, hun jongen grootbrengend in een zelfde berkestam.

sneeuwganzen

Mocht u ooit eens een witte „wilde” gans zien met zwarte vleugelpunten, dan is dat wel iets om naar huis te schrijven want het is een evenement van de eerste orde op vogelgebied. U zag dan namelijk een sneeuwganzen, die deze eeuw slechts een keer of acht binnen onze grenzen is waargenomen. Het gehele verenkleed is spierwit met uitzondering van de zwarte slagpennen en de grijsachtige slagpendekveren. De forse snavel is rood met aan de punt een brede witte nagel; de poten zijn roze getint. De totale lengte bedraagt ongeveer 65—75 cm, waarvan een kwart meter voor rekening van de lange hals komt.

Het voedsel is voornamelijk plantaardig. „Grazend” bemachtigen zij grassen en dergelijke, maar ook op de stoppelvelden weten ze wel iets van hun gading te vinden; zelfs de rijstvelden in het zuiden van de Verenigde Staten van Amerika zijn niet veilig voor ze. Het geluid dat ze vooral in de vlucht nogal eens laten horen, wordt beschreven als een éénlettergrepig „kow” of „kaa”.

De sneeuwganzen *Anser caerulescens* is verdeeld in twee rassen, namelijk de grote sneeuwganzen (*A.c. atlanticus*) en de kleine sneeuwganzen (*A.c. caerulescens*). De grote sneeuwganzen heeft als broedgebieden de kusten van noordwestelijk Groenland en de nabij liggende eilanden van arctisch Canada. De kleine sneeuwganzen heeft domicilie dwars door Noord-Canada en tevens in Noordoost-Siberië. (Men schat de populatie op het eiland Wrangel in de Noordelijke IJszee op 150.000—200.000 paren (1964).)

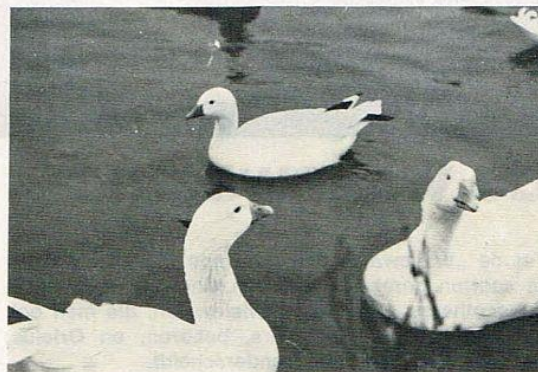
In de toendra wordt een kuilvormig nest gebouwd, dat rijkelijk wordt gestoffeerd met dons, veren en wat plantedelen uit de onmiddellijke omgeving. Een voltallig legsel bestaat uit vier of vijf roomkleurige eieren, die slechts kort door het wijfje worden bebroed, ongeveer drie weken! De jongen groeien

verbazend snel; de zomer aan de pool is immers maar kort en het kroost moet voor het invallen van de koude sterk genoeg zijn om de trek te kunnen aanvaarden; een tocht van niet zelden duizenden kilometers! Er bevinden zich overwinteringsgebieden in Californië, Texas en zelfs in Mexico.

Rond de Hudson Baai worden jaarlijks duizenden ganzen gevangen door de Eskimo's, die ze conserveren zodat ze in de wintermaanden dienst kunnen doen als voedsel.

Ross-sneeuwganzen

Enige tijd geleden werd ik door een dame in Emmeloord opgebeld met de vraag: kunnen we hier een sneeuwganzen in Emmeloord hebben? Alles kan, maar ik vond het wel vreemd. De dame beschreef de vogel en inderdaad, het was onmiskenbaar een sneeuwganzen en dus reed ik spoorwegs naar de plaats waar de dame de vogel had gezien. Inderdaad was het dier aanwezig, in gezelschap van twee gewone huis-tuin-en-keukenganzen en wel spierwitte.

Toen ik de vogel zag, was mijn eerste gedachte: verhipt!, een witte eend. Het gansje was namelijk nauwelijks groter dan een flinke eend, maar toen ik hem in de kijker nam, zag ik duidelijk de ganzekop en de buitengewoon korte snavel, die roze was met wat zwart. De poten waren paarsachtig rood.

Sneeuwganzen ken ik wel, maar een dergelijk klein exemplaar had ik nog nooit gezien en ik wist ook er het bestaan niet van. Dus . . . naar huis en snuffelen en ja hoor, het duurde niet lang of het „probleem” was opgelost: de vogel was een Ross sneeuwganzen of Ross gans. Het is echter geen ondersoort van de sneeuwganzen *Anser caerulescens*, maar een eigen soort *Anser rossii*. Dit gansje broedt maar in een heel klein gebied in woest arctisch Canada, nabij de monding van de Perry Rivier. Kennelijk was het gansje in Emmeloord een ontsnapt exemplaar. Gebeld met een paar vogelparken en binnen een uur wist ik wie de eigenaar was: een man uit Steenwijk. Omdat deze gansjes vrij prijzig zijn (f 400,— tot f 500,—) zal worden getracht de vogel te vangen.

VOGEL VAN DE MAAND

sel

de wielewalen

Tot de „Wielewalen van de Oude Wereld" worden 28 soorten gerekend, waarvan vier tot het geslacht **Sphecotheres**, de naaktoogwielewalen, die men ook wel betitelt met vijgeneters, behoren, en **Oriolus**, waarvan men 24 soorten onderscheidt.

De latijnse naam „oriolus" is een latinisering van het oud-Franse „oriol", dat afgeleid wordt van aureolus, dat „gouden" betekent en zou duiden op het goudkleurige verenpakje, dat de meeste mannetjes dragen. Ook zijn er auteurs die er een andere mening op nahouden en zeggen, dat het een onomatopoe, een klanknabootsing is, evenals het Franse „loriot", het Duitse „Pirol", het Engelse „Golden Oriole" en andere talen. De roep is namelijk zoiets als „dieduudlioo! dieduudlioo!" Naar men mij heeft verteld is in ons land ergens een streek waar men deze prachtige vogel „jan-pieter-leo" noemt.

Nu we het over de namen hebben: andere zijn goudlijster, goudmerel, olymerel, gele wiewouw, goudmäle, wiewaal en gielegou. Dit heeft uiteraard betrekking op „onze" wielewaal, die echter niet alleen binnen onze grenzen domicilie heeft, maar ook voorkomt in de rest van Europa, met uitzondering van het noordelijk gedeelte, in noordwestelijk Afrika en in grote delen van Azië. In Oost-Azië wordt **Oriolus oriolus** vervangen door de Chinese wielewaal, **Oriolus chinensis**, die veel op „onze" wielewaal lijkt, maar een fluweelzwarte achterhals heeft, waarvan het zwart zich over een deel van de kop uitstrekt. In tropisch Afrika wordt de gewone wielewaal ver-

Meindert de Jong

vangen door **Oriolus auratus**, de Afrikaanse wielewaal. Verder komen er nog andere soorten voor, zoals de zwartkop-wielewaal, **Oriolus larvatus**, de groenkop-wielewaal, **Oriolus chlorocephalus** en de Sao Thomé-wielewaal, **Oriolus crassiristris**. Maar laat ik u verder niet lastig vallen met allerlei namen, maar me bepalen tot de wielewaal, die wij het best kennen en die 's zomers onze bossen, tuinen en parken opluistert met zijn heldere jodelfluit.

Prachtvogel

Wanneer men deze opvallende verschijning eenmaal heeft gezien, vergeet men hem nooit meer. De hoofdkleur van de mannetjes is prachtig goudgeel; de vleugels en de staart zijn zwart, hoewel de buitenste pennen van dit lichaamsdeel eindigen in dooiergele zomen. De snavel is donkerrood, de poten zijn blauwachtig grijs. De wijfjes en ook de jongen zijn bij lange na niet zo fraai uitgedost. Zij moeten zich tevreden stellen met een gelig groen pakje, met donkerder vleugels en staart; de onderzijde van het lichaam is vuilwit met bruine lengtstreepjes.

Voorname gast

Met een kleine variatie op een heel bekend gezegde zou ik hier kunnen schrijven: „hoe later in de tijd, hoe schoner vogel". Evenals vele „voornamen gasten" houdt hij ervan laat te arriveren. Dat staat immers „daftig" en hij is het aan zijn opvallend kostuum verplicht. De wintermaanden brengt hij door in tropisch Zuid-Afrika. Hij keert pas terug als de

De

meeste van onze broedvogels reeds lang aan het nestelen zijn. Zo af en toe is er echter wel eens een vroegeling bij. Naar mijn beste weten is tot nu toe de vroegste datum 16 april 1967 toen reeds een paartje werd gesignaleerd in de buurt van Bergen (Limburg).

Al spoedig na de aankomst weerklinkt hun juichende jodelroep, die in het begin van dit stukje is vermeld. Onophoudelijk kan men de vogel horen, maar hij heeft er een handje van zich goed verscholen te houden. Bij voorkeur houdt hij zich op in de boomkruinen, want de korte pootjes lenen zich niet erg voor „bodemwerk”. Mocht u in de zomermaanden ooit eens een wielewaal horen en u kunt een beetje fluiten, probeer hem dan voor de aardigheid eens in uw gezichtsveld te lokken.

Maar behalve het fraaie, luide „dudeldioo”, laten ze ook wel krassende geluiden horen. Ik heb ze in Hoek van Holland, waar een paartje een nest had gebouwd in de buurt van mijn woning, wel horen miauwen als een stelletje katten.

Het nest van de wielewaal is een waar kunststukje; het wordt doorgaans opgehangen in de horizontale vork van een tak. Deze vrij diepe hangwieg, die van boven iets is vernauwd, zodat de eieren of jongen er niet uit kunnen vallen als het hard waait en de takken heen en weer zwiepen, wordt vervaardigd

Wielewaal ♀

van vezels, wortels, wol, draadjes, stukjes touw, lapen, papier en dergelijke en gevoerd met wol en pluïsjes. Over papier gesproken: een zekere Deichler vond eens een nest waar een stuk papier onder hing met de foto en de naam van **Oriolus oriolus** erop en dat was wel een zeer duidelijk visitekaartje! In Frankrijk was een vinder van zo'n wielewalennest helemaal een boffer, want er was een biljet in verwerkt van maar liefst duizend frank. Voor hem was de vogel met recht een **goudlijster!** Dr. Buekers zegt van de bouw nog: „De eerste lange vezels worden met kleverig speeksel aan de takken vastgeplakt en er dan enige keren omheen gewikkeld. Daarop en daar doorheen wordt dan het overige materiaal gevlijd en geweven. Het zit zó stevig vast, dat men de tak waaraan het hangt, door moet snijden als men het gaaf wil bewaren.”

Het aantal eieren dat gelegd wordt varieert over het algemeen van drie tot vijf, hoewel men ook legsels van zes heeft gevonden. De eieren zijn wit tot geelachtig met een aantal donkerbruine en grijze vlekken. De meeste staan aan de stompe pool, hoewel er toch geen krans ontstaat, hetgeen bijvoorbeeld bij de grauwe klauwier dikwijls het geval is. De broedtijd duurt een dag of veertien. Zowel het mannetje als het vrouwtje nemen een deel ervan voor hun rekening, maar de laatste koestert de eieren toch verreweg het meest. Een dag of achttien na de geboorte verlaten de jongen het nest, maar het familieverband blijft nog geruime tijd gehandhaafd. Tijdens de broedperiode zijn de oude vogels uitermate agressief en aarzelen zelfs geen moment de veel grotere kraaien aan te vallen!

De vlucht van de goudlijsters is golvend en doet enigszins denken aan die van een specht. Zoals ik reeds schreef, komen de giele gouwen vrijwel nooit op de grond. Bij het zien van een extra lekker hapje willen ze echter wel eens een uitzondering maken. Na het „snoepje” opgepikt te hebben, verdwijnen ze met een sierlijke opwaartse bocht weer tussen het groene loof.

U hebt slechts een paar maanden de tijd het gefluit te beluisteren want reeds in augustus vertrekken de wielewalen. Zij nemen een andere route dan toen zij hierheen kwamen, want nu gaat het in zuidoostelijke richting, door Italië en de Balkan naar Griekenland en vandaar naar het zuiden en oosten van Afrika. De terugreis gaat in noordwestelijke richting over de Sahara en de Middellandse Zee naar ons continent.

Er zijn echter personen die de wielewalen met grote vreugde zien vertrekken. Dat zijn de tuinders en bezitters van kersebongerds, omdat de exotische gouden vogels wel eens van hun vruchten en bessen proeven. Maar houden deze lieden wel in gedachten dat de goudmerels buitengewoon veel schadelijk ongedierte verdelgen, zoals allerlei insecten en vooral niet te vergeten: rupsen, óók de harige, waar vriend koekoek eveneens zo verzot op is.

Misschien wilt u nog meer van de wielewalen weten? Laah het mij weten, hetzij schriftelijk (Lucernehof 38 te Nagele, N.O. Polder) of telefonisch (05276 - 2518). Heeft u andere vragen op vogelgebied, die belangrijk genoeg zijn om in ons lijfblad beantwoord te worden of stelt u een andere „Vogel van de maand” voor: g r a a g!

usel

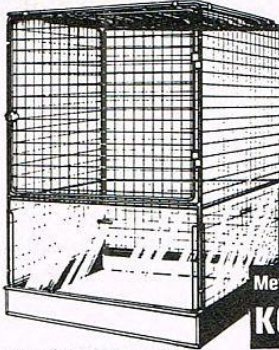
De

Reeds
duizenden
geleverd!

PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kooi, maar een echte vogelwoning!

Dof zwart, slagvast ge-ëpoxeerd, roestbestendig, morsvrij en hygiënisch.

Waterdichte aluminium schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk. Veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Metaalwarenfabriek Hulskamp B.V.

KOMECO - DIVISION

POSTBUS 52 TE ALKMAAR

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES**

Naam:

Adres:

Plaats:

Vogelimporteur en bloemist

SIEM VAN 'T HART
Kralingseweg 443, Rotterdam
(grens Capelle a/d IJssel)
Telefoon: 010 - 12 75 11

Heeft regelmatig in voorraad:

Papegaaien, Tangara's Kakatoe's, Kolibries, Ara's, Quetzals, Nachtegalen, Cotinga's, Bladvogels, Toekans.

En vele andere exotische vogels. De verkoop is zowel aan winkeliers en particulieren.

De vogels worden niet verzonden.

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.

Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:

enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

Wij hebben regelmatig voorradig
duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten -
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

's-Zondags van 10 tot 14 uur
geopend.

VOGELHANDEL „BENNY SLAGERS”
DORPSSTRAAT 79 - ENTER (Ov.)
TELEFOON 05478-682

Unieke collectie
MEDAILLES/BEKERS

Vraagt uw dealer
of ons naar onze
EXCLUSIEVE
KATALOGUS
35 jaar

HELLINGMAN BV

APELDOORN
Molenstraat 187
Telefoon 055-21 22 42
afd. verkoop
fabricage - vakgroothandel

TURNX. Amerik. motorbroeder

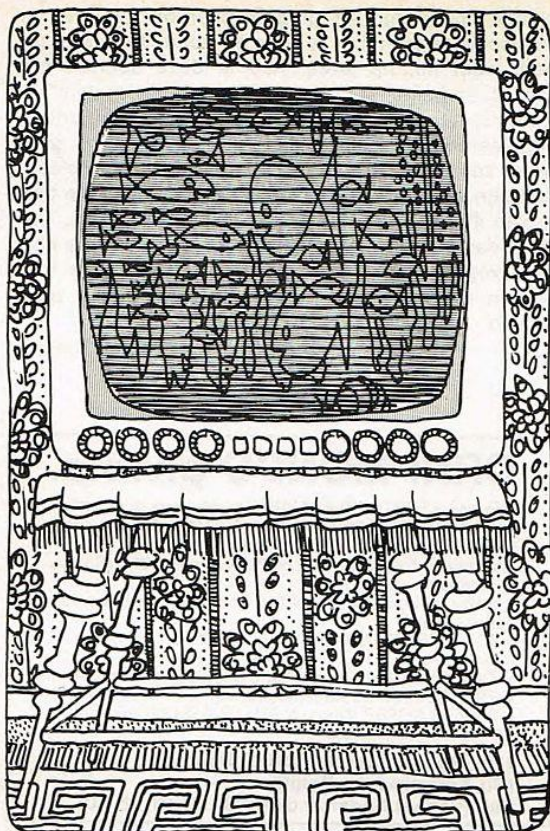
met element verwarming, micro thermostaat en
keerinrichting voor 24 kwartel - 18 fazant of 12
hoendereieren - Is ook kunstmoeder.

Prijs f. 125,-

volautomatisch f. 175,- franco

Van Waardhuizen
LEIDERDORP
v.d. Valk Boumanweg 204
Telefoon 071-13 08 37

ervaringen van een vogelliefhebber van aquariaan tot vogelaar

De eerste tijd in mijn huwelijk had ik voldoende aan mijn vrouw als levend wezen in huis. Ja, ik vond het zelfs wel prettig dat er geen andere ogen waren die ons doen en laten in huis konden bekluren. Maar na verloop van tijd kwam daar geleidelijk aan verandering in en begon ik naar meer leven om mij heen te verlagen. Er kwam dus een zoon. Toen daar ook het nieuwtje af was, kreeg ik weer hetzelfde verlangen naar meer leven, te meer daar mijn zoon, als ik 's avonds thuis was, almaar lag te slapen. Wat op zich natuurlijk een zeer gezonde bezigheid is voor een baby, maar voor mij was het minder gezellig.

Daar ik in die tijd nog vrij klein behuist was, vierhoog woonde en mijn vrouw genoeg had aan zoonlief en mij, had ik helaas niet zo heel veel mogelijkheden. Ten slotte was mijn keus echter gemaakt en had ik bij mijzelf uitgemaakt dat een aquarium, met vissen en planten erin, wel mijn ideaal was. Van mijn eega kreeg ik toestemming voor een klein bakje, zo van ongeveer 40 bij 30 bij 30 cm. Nu, ik kan u verzekeren dat het een prachtbakje werd. Avonden zat ik ervoor te kijken, zo zelfs, dat mijn vrouw zo nu en

dan opmerkte, dat zij ook nog bestond. Omdat er echter zo enorm veel mooie vissen en planten te koop waren, die ik allemaal zo graag wilde hebben, duurde het niet lang of de nieuwe haringen in hun ton hadden meer ruimte dan mijn vissen in hun aquarium. Er moest dus noodgedwongen wel een grotere bak komen. En na ettelijke echtelijke ruzies kwam die er dan ook. Een bak, zo groot als in die tijd de televisietoestellen ongeveer nog waren, dus vrij groot. Tussen haakjes, zelf had ik toen nog geen TV, omdat die nog zo duur waren en ik pas aan het begin van mijn carrière was. Dat grotere aquarium moest natuurlijk ergens op staan. Nu hadden insiders mijn verteld dat een aquarium het mooiste uitkwam als het stond op een meubelstuk van zodanige hoogte dat het midden ervan ongeveer op ooghoogte was als men in een luie stoel ervoor zat. Dus maakte ik van een oude tafel en met behulp van hardboard een soort kastje, sterk genoeg om zo'n 200 liter water te kunnen dragen en mooi genoeg om in de kamer te plaatsen. Het geheel kon mooi in een hoek van de kamer staan, was niet eens storend in het interieur en haalde bij de jaarlijkse keuringen zelfs vrij behoorlijke punten.

Een aantal jaren ging het goed, zowel met mijn liefhebberij als met mijn loopbaan.

Nu kregen geleidelijk aan steeds meer mensen in onze omgeving televisie. En u begrijpt het al, mijn vrouw en mijn steeds groter wordende zoon vonden dat wij er ook niet langer onderuit konden. Je kon toch niet steeds maar 's avonds koffie gaan drinken bij de burens om naar hun TV te kijken. Wij moesten er zelf een aanschaffen, dat waren we aan onze stand verplicht. Dat vond ikzelf eigenlijk ook wel, maar waar moest dat ding staan? Natuurlijk, en ik had dat al lang zien aankomen en het daarom zo lang mogelijk trachten tegen te houden, op mijn aquariumkastje. Enige ruimte, luie stoel, ooghoogte enz. enz. . . .

Nu is een gevecht van twee tegen een niet eerlijk, en dus verloor ik. Het aquarium ging weg (veel te goedkoop verkocht) en het televisietoestel kwam.

Och, in het begin vond ik het toch ook wel aardig. Ook levendig in huis, steeds wisselende beelden op de buis, veel aanloop van mensen die nog geen TV hadden en nog wel meer voordelen, zoals geen waterervlooiingen scheppen, geen lekkage, geen verstoord biologisch evenwicht e.d. Maar toch, niets is bestendig, kreeg ik ten leste weer een zeker heimwee naar levend leven, naar dieren om mij heen.

Nu was ik inmiddels verhuisd van mijn flatje naar een benedenwoning, met tuintje achter. Helaas was de kamer van dat huis zo dom gebouwd, met ramen, kasten, schoorsteenmantel enz. langs de wanden dat er weer geen plaats was voor een behoorlijk aquarium, een gevorderde liefhebber waardig. Dat dus niet.

Nu was het in die dagen, dat ik in mijn nieuwe buurt kennis maakte met een man die ook van dieren hield, nl. van vogels. En hij hield er niet alleen van, nee, hij hield ze ook. In een voliëre, buiten in zijn even grote achtertuintje als ik had. Tjonge, dat was toch ook mooi! Je zag ze niet alleen, zoals vissen, maar je hoorde ze nog ook. Ja, dat was het toch wel, ook voor mij. Al gauw had ik een geschikt plek-

je gevonden in mijn tuintje, waar een leuke voliëre zou kunnen staan. Toen ik mijn vrouw voorzichtig polste hoe zij erover dacht, had zij, waar ik al bang voor was, aanvankelijk allerlei bezwaren. Natuurlijk had zij het plekje, waar ik een voliëre wilde bouwen, uitgezocht om te gaan zonnen en zo, en wie moest er voor die beesten zorgen als we met vakantie gingen, en nog veel meer. Maar ik heb tijden dat ik knap eigenwijs kan zijn. Zo ook toen. Ik trok mij er dus niets van aan, kocht was glaskisten voor een koopje (zit soms prachtig hout aan), gaas en nog wat spullen en ging aan het timmeren. Het resultaat was een mooie voliëre, niet al te groot, maar compleet met nachthok en sluis, geheel volgens de technische adviezen van mijn nieuwe kennis. Toen

ik nog aan het timmeren was, zag ik mijn vrouw wel steeds voor het keukenraam staan wijzen naar haar voorhoofd, waarbij ze mij aankeek, maar toen het bouwwerk eenmaal klaar was, vond zij het toch wel mooi.

Mijn eerste vogels waren enige paartjes grasparkieten. Leuke vogels, mooie kleuren, kwajongensachtige streken en veel geschetter. Ja, dat geschetter! Al gauw gingen mijn burens erover klagen dat zij haast geen slaap meer kregen omdat zij 's morgens al om vier uur gewekt werden door het lawaai van mijn vogels. Om te voorkomen dat mijn buurlieden zouden gaan klagen bij mijn huisbaas en de gemeente, (ik had nl. geen vergunning gevraagd om de voliëre te mogen bouwen), heb ik toen maar gauw mijn par-

kietjes opgeruimd en ging ik over op kanaries en tropische vogels. En ik heb er nooit spijt van gehad, want nu, na jaren, heb ik deze soorten nog steeds, en beleef ik er nog altijd veel plezier aan. En zo is het gekomen dat ik indertijd van aquariaan, vogelaar werd. Hoewel ik mijn vogels voor geen goud zou willen missen, denk ik toch nog weleens met een zekere weemoed terug aan mijn eerste bakje van 40 bij 30 bij 30 cm, met mijn zebravisjes, Chinese danio's en guppies. Het liefst zou ik beide houden, vogels en vissen, maar je kunt niet alles hebben in dit leven en er moet wat te wensen overblijven.

S. H. Carolus

ORNI-MONDO p.v.b.a.

- Engelse POSTUURKANARIES (rechtstreekse import) - ook prima BELGISCHE BULTEN, SCOTCH FANCY, enz. Steeds honderden vogels in stok.
- Wildvang Kapoetsensijs en Boliv. Zwarte Sijs (Spinus cuculatus en sp. atratus).
- Grote variëteit van TROPEN, Ara's Grijs en Groene papegaaien.
- SPORTTROFEEËN, MEDAILLES, ROSETTES (met uw tekst gratis).
- Zaadzifters, Hospitaalkooien, Schakelklokken, Dimmers.
- PROSPECTUS op aanvraag (specificeer wat u wenst).
- STEEDS KOPER VAN UW AUSTRALISCHE PRACHT-VINKEN en KANARIES.

116, Muggenberglei - 2100, Deurne
(Bij Antwerpen) - België
Tel. (van uit Nederland: 09.32.31.21.75.80)

VITALE VOGELS - OPTIMALE KWEKRESULTATEN - NATUURLIJKE KLEUREN

(in de praktijk bewezen)

Gun uw vogels zonlicht uit het stopcontact.

TRUE-LITE de enige -
gepatenteerde - buislamp met
het volledige zonnenspectrum,
incl. het heilzame ultra-violet.

NIEUW !
14 Watt - 38 cm

**HARTEVELD HOOS
& HEIJERMANS B.V.**

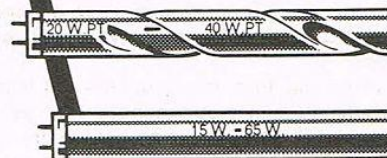
Mathenesserlaan 299
Tel. 010 - 77 46 88
Rotterdam

Levering via de handel

TRUE-LITE

past in standaard
armaturen

Watt	lengte in cm
15	45
20	60
30	90
40	120
65	150
+ 20 PT	60
+ 30 PT	90
+ 40 PT	120

+ PT = getordeerde
uitvoering met grotere
lichtopbrengst bij
gelijkblijvend stroomverbruik.

ervaringen met afrikaanse soorten

blauwgrijs roodstaartje

foto's: Horst Muller/H. Bielefeld

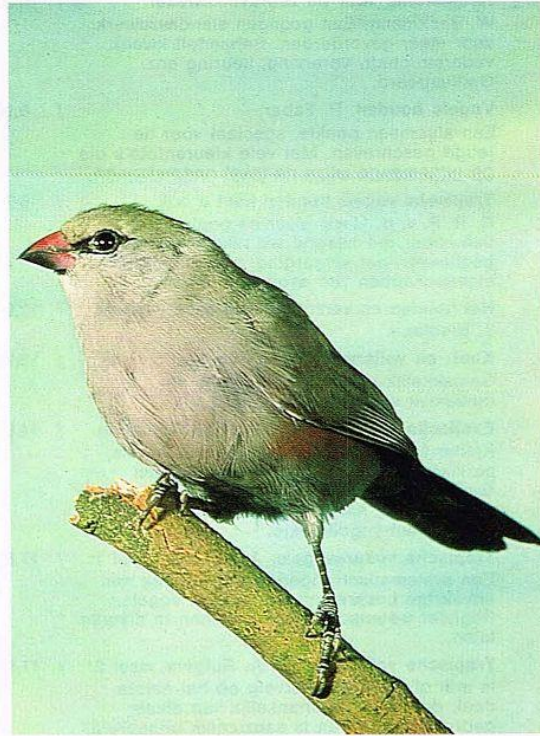
Van Senegal tot in het Sjarigebied leeft het Blauwgrijs roodstaartje, *Estrilda caerulescens*, in de met struiken begroeide grasgebieden, de randen van open bossen, velden en tuinen. Ondersoorten zijn er geen. Ze houden zich paarsgewijs op in kleine groepjes en hun voedsel bestaat uit kleine zaden en insecten.

Het geslacht van deze 11 cm grote vogeltjes is niet uiterlijk te herkennen, man en pop zijn gelijk van kleur en tekening.

Alleen het mannetje produceert een overigens onbetekenend liedje. Het popje antwoordt daarop met een eenvoudige roep. Dit verschil in geluid is het enige zekere kenmerk voor onderkenning van de geslachten. Al met al geen gemakkelijke zaak om een koppeltje samen te stellen.

Aan het begin van de broedperiode tracht het mannetje zijn vrouwtje in broedstemming te brengen en draagt de balts voor. Met een grashalmpje in de naar boven gerichte snavel en opgezette buikveren keert hij zich met de flanken van zijn lichaam naar het popje waarbij dan de rode kleur onder de vleugels en op de stuit duidelijk voor haar zichtbaar is.

Ook de staart is in haar richting gekeerd. Zonder de zitstok los te laten maakt hij snelle op en neer gaande lichaamsbewegingen en zingt luider dan normaal.

cinderella roodstaartje

Deze balts wordt niet door een paring gevolgd. Dit gebeurt na een ander ritueel, namelijk het meermalen in de nek van het popje pikken en als zij dat ambieert duikt ze ineen en met trillende staart nodigt zij hem uit tot de paring. Let wel, zij moeten zeker iets voor elkaar voelen, het moet echt klikken tussen die twee. Veelal zijn we van gedachten dat als je maar een man en een pop hebt dan doen ze het wel; nou, vergeet het maar. Een vogel is wat dat betreft net zo kieskeurig als de mens.

Samen bouwen ze van lange droge grasstengels een groot kogelvormig nest met een naar beneden gericht invlieggat. In de volière maken ze ook wel gebruik van nestkastjes. Van binnen worden de nestjes met zachte plantaardige deeltjes gestoffeerd. De 3 tot 5 witte eitjes worden afwisselend door man en pop gedurende ongeveer 14—15 dagen bebroed. Opvallend bij jonge roodstaartjes zijn de blauw-witte snavelpapillen. Er is vooral gedurende deze periode sterk behoefte aan dierlijk voedsel. Smaken verschillen soms en bij de een zijn geknipte meelwormen en mieren eitjes voldoende, bij de ander moeten er watervlooiën, spinnetjes, fruit, vliegjes of encytraeën aan te pas komen.

Dit is niet als een vaste regel voor te schrijven en men moet dat zelf, door regelmatige observatie, aan de weet zien te komen. Na ongeveer 18 dagen vlie-

blauwgrijs zwartstaartje

gen de jongen uit en brengen de nachten ofwel bij de ouders in het nest ofwel in andere, verlaten nesten door. Twee weken later zijn ze zelfstandig en op een leeftijd van ongeveer 4 maanden is de jeugdrui achter de rug en zijn ze op volle kleur.

Er kunnen per seizoen 2 tot 3 legsels komen. Jonge vogels behoeven niet apart te worden gezet, mits de volière maar voldoende ruimte biedt en er als het ware een overvloed is aan nestkastjes (slaap-nesten). Ook bij deze soort dient men het tijdstip van ringen zelf te bepalen; ringmaat is 2,3 mm.

Niet alleen tijdens de broedtijd maar ook daarbuiten moeten we aan blauwgrijze roodstaartjes dierlijk voedsel verstrekken. Een mengsel van ei- en universeelvoer met gedroogde insecten en wat geknipte meelwormen voldoet dan wel aan de behoeften. Bovendien nog een goed mengsel zaden voor kleine prachtvinken, trosgierst, onkruidzaden en wat groen. Ze zijn wat moeilijk te acclimatiseren, maar eenmaal goed gewend kan men lang plezier van deze vogeltjes hebben. De winterse periode moeten ze wel over een matig verwarmd, in elk geval vostvrij, nachtverblijf beschikken. Dat betekent niet dat ze de ganse winter binnen moeten blijven. Indien de volière goed tot redelijk beschermt en voldoende beplant is mogen ze gerust op de dag naar buiten. Er zijn tal van blauwgrijze roodstaartjes in de volière

res gekweekt. Bovendien zijn er ook op tentoonstellingen goede tot zeer goede resultaten mee behaald. Kortom, het zijn in alle opzichten bijzonder plezierige, altijd actieve en zeer verdraagzame volièrebewoners.

Veel zeldzamer ingevoerd, dus minder bekend is het

Blauwgrijze zwartstaartje

Ze komen in 3 rassen voor, te weten: **Estrilda perreini perreini** in Zuid-Gabon, Kongo, Noord-Angola en in het grensgebied tussen Tanzania en Zambia; **E.p. poliogastra**, oostelijk van het Nyassameer, Noord- en Zuid-Mozambique, het westen van Zuid-Rhodesië, en Noord-Botswana. Deze soort heeft een minder donker blauwgrijs gevederte als de nominatform. De kleur van de derde ondersoort, **E.p. incana**, ligt tussen beide voorgaande soorten in. Bovendien zijn de onderstaartdekveren meer grijs en niet zo zwart als die van E.p. perreini.

De zwartstaartjes zijn veel gevoeliger voor temperatuurswisselingen dan de roodstaartjes, terwijl ze beslist niet tegen de kou kunnen. In 1967 is het eerste kweekresultaat met deze vogels behaald door E. Pöhland in Wiesendangen - Zwitserland. Deze hield de vogels in een kistkooi van 110 x 70 x 120 m. De jongen hebben een anthracietkleurige huid met lichte donsveertjes. De eerste 5 dagen verlaten de oudervogels alleen maar het nest om voedsel te vergaren. Hun jongen houden ze constant op een warme temperatuur. Daarna niet zó meer. Na drie weken vliegen ze uit. Qua levenswijze, voeding, etc. komen de zwartstaartjes sterk overeen met de roodstaartjes.

Nog zeldzamer is het

Cinderella roodstaartje

Tot 1963 verkeerde men in de mening dat ze waren uitgestorven. Dat jaar zijn ze echter weder ontdekt door de Portugees dr. A. A. da Rosa Pinto. In 1966 kwamen enkele exemplaren in Europa terecht. Het Cinderella roodstaartje, *Estrilda thomensis*, heeft geen ondersoorten. Ze houden zich op in de wouden van West-Angola en hun voedsel bestaat uit kleine graszaden en insecten. Verschil tussen man en pop is beter kenbaar dan bij de voorgaande rassen. De vederkleur van de onderzijde van het popje is veel minder sterk rood bewaasd, terwijl de onderstaartdekveren bij haar meer bruin dan zwart zijn zoals bij het mannetje. Ook de Cinderella's zijn gevoelig voor grote temperatuurschommelingen en koude.

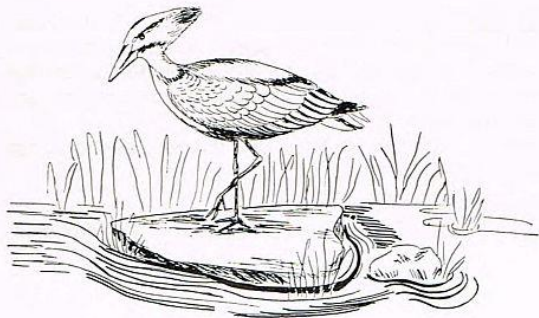
Ze zijn ook moeilijk te acclimatiseren. Vooral de voeding is in die periode problematisch. Het gelukte toch om ze goed door de gewenningsperiode te krijgen. Het voedsel bestond toen in hoofdzaak uit halfrijpe raaigraszaden en meelwormen. Later, in 1970, heeft E. Pöhland er eveneens kweekresultaten mee behaald.

Voor het overige zijn er qua levenswijze en voeding weinig verschillen met de voorgaande, zij het dat de Cinderella veel rustiger van aard, minder beweeglijk en niet zo nieuwsgierig is.

ysel

De

DE HAMERKOP

De Hamerkop, die op z'n zondags **Scopus umbretta** heet, is de enige in de familie **Scopidae**. Hij behoort tot de orde **Ciconiiformes** (reigerachtigen) en vertoont zowel verwantschap met de reigers als de ooievaars, hoewel de overeenkomsten stellig niet groot zijn. Wel heeft hij het vliegbeeld van een ooievaar, maar aan de nagel van de middelste teen heeft hij het „kammetje”, dat we bij de reigers aantreffen. Ook de rauwe roep is reigerachtig, maar de typische poederdonsvelden van de reigers ontbreken hier ten enenmale.

Deze vreemde vogel is ongeveer een halve meter lang met tamelijk korte poten. De kleur van het verenpakje is dofbruin met op de bovendelen een purperen glans. De dikke snavel en de poten zijn zwart. De vogel dankt zijn naam aan een grote kuif op het achterhoofd, waardoor hij wel iets weg heeft van een kop van een hamer. Beide seksen zijn vrijwel gelijk, maar wel is madame aanzienlijk kleiner dan haar echtgenoot. Ook de jongen hebben, zodra ze vliegvlugvlug zijn, de dofbruine kleur. Nestjongen da entegen zijn wit met op de rug een bruinig tintje.

Het woongebied van de Hamerkop strekt zich uit over vrijwel geheel Afrika bezuiden de Sahara, het eiland Madagascar en het zuidwestelijk deel van Arabië. Hoewel de officiële Engelse naam „Hammerhead” is, kent men hem toch beter als „Hammerkop” en soms „Hamerkop”, de Afrikaanse naam.

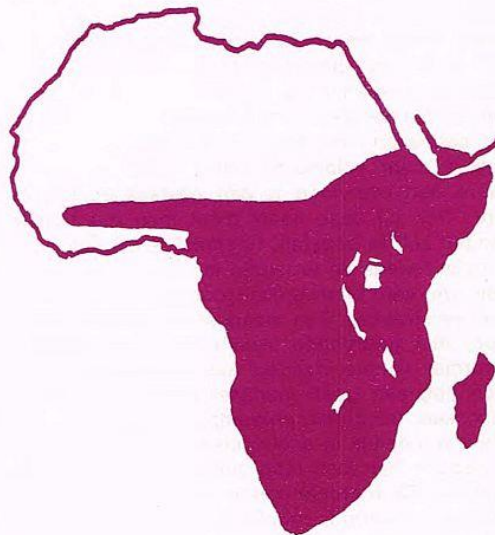
Grote zwermen van deze vogels zal men niet aantreffen. Veelal leven ze solitair of paarsgewijs en soms in kleine troepjes. Ze houden zich op aan de oevers van rivieren en meren, riviermonden en in moerassige streken, maar een vereiste is de aanwezigheid van geboomte. Daarin rusten ze, houden ze zich schuil en bouwen ze hun enorme nesten, waar ik straks op terug kom. Doorgaans staan ze niet op de takken, maar zitten er dwars op, met onder het lichaam gevouwen poten.

Het voedselzoeken geschiedt op de manier van reigers en ooievaars. Bedachtzaam lopen de vogels langs de oever of waden door het ondiepe water. Alles wat zich beweegt wordt gegrepen: voornamelijk kikkers, maar ook kikkervisjes, visjes, waterinsekten en dergelijke. Naar verluidt wordt ook wel aas geconsumeerd. Ook tasten ze met de grote snavel het slijk of modderig water af en wervelen door met de poten te trappelen allerlei gedierte omhoog. Slechts zelden gebeurt het dat ze laag boven het

water vliegen en op een gegeven moment even wiekelend stil blijven staan om vervolgens de prooi onder de oppervlakte te pakken.

Doorgaans is de Hamerkop erg zwijgzaam, maar zodra het broedseizoen nadert – en dat is uiteraard in het enorme verspreidingsgebied geheel verschillend – wordt de vogel luidruchtig. Tijdens de balts, waaraan een stuk of drie, soms een paar meer vogels deelnemen, laat één vogel het „startsein” horen, dat bestaat uit een serie snel herhaald „jip-jip-jip-jip-jip-jip”, gevolgd door een hoog geuit „prrrrrr”. Tijdens deze roep wordt de hals tot het uiterste gestrekt en met de vleugels op en neer geslagen. Veelal volgt een aantal Hamerkoppen dit voorbeeld, zodat een koor van „jip-jip-prrrr's” ontstaat, waarbij door de vogels gedanst en gebogen wordt. Vaak worden schijnparingen uitgevoerd, waarbij zowel mannetjes en vrouwtje op elkaars rug klimmen en heftig met de vleugels slaan om zich „in evenwicht” te houden. Een echte paring vindt tijdens een dergelijke balts zelden plaats. Nu eens gebeurt dit op de grond, dan weer in een boom of op het nest. Een échte paring is echter slechts zelden waargenomen.

Het nest is een enorm bouwsel en niet zoals bij reigers en ooievaars van boven open, maar het geheel vormt als het ware een hut van takken met een middellijn van circa twee meter. De wanden zijn ongeveer dertig cm dik, het dak wel een meter! Behalve takken worden ook lorren, beenderen, stukken huid, gras, bladeren en veel modder gebruikt. Het duurt soms vier tot zes maanden voor het bouwwerk gereed is. Er zijn auteurs geweest, die beweerden dat het nest van binnen verdeeld is in drie compartimenten: een hal, een salon en een slaapkamer. De laatste zou zich boven in het nest bevinden en de

Verspreidingsgebied van de hamerkop

ssel

De

eieren bevatten. Maar men heeft geen aanwijzingen of dit op waarheid berust. Wel is zeker dat de ingang tot het nest zich vrij onderaan in het midden bevindt en zó is gekozen, dat zowel voor mens als dier het erg moeilijk is de opening te benaderen. De ingang heeft een middellijn van slechts 15 cm en het kost de vogel dan ook moeite om binnen te komen. Er wordt beweerd dat zich voor het nest een open plek bevindt, zodat de vogel de juiste aanvlieghoek kan kiezen om dan met aangelegde vleugels recht naar binnen te schieten.

Er worden drie tot zes dofwitte eieren, die met onregelmatige tussenpozen worden gelegd. Beide partners nemen beurtelings een deel van de bebroeding voor hun rekening. Dit vergt ongeveer dertig dagen en het duurt daarna ruim zeven weken eer de jongen uitvliegen. Gedurende deze periode slepen de oude vogels allerlei vuil, zoals uitwerpselen en dode dieren naar het nest, zodat het een stinkboel van jewelste wordt. Toch zijn er altijd dieren, die proberen zo'n nest in te pikken en dit kan variëren van een zwerm bijen tot een paartje kerkuilen. Er zijn zelfs vogels, die kans zien de rechtmatige eigenaars te verjagen! Boomslangen bij voorbeeld lossen ook op deze manier hun „woningnood” op.

Br. Ananias Denis, die de vogels heeft bestudeerd, schrijft onder meer:

„Het geluid dat de Hamerkop ten gehore brengt, is een muzikale verschrikking en kan het best vergeleken worden met hoge, scherpe angstige kreten, die soms in korte stoten endan weer in langgerekte noten worden uitgestoten.

De eigenaardige vorm en gewoonten van deze vogel met zijn kolossaal nest en vreselijke geluiden hebben natuurlijk een daverende indruk op de bijgelovige inheemse bevolking, die er niet alleen fabeltjes over vertellen, maar ook inderdaad hun angst in daden omzetten.

Zo wordt gezegd dat het verjagen, doden of verstoren van de Hamerkop zonder de minste twijfel onheil zal brengen aan de dader. (Gelukkig voor de vogel!). Veder als Marietje flink ziek ligt in de hut en

de Hamerkop zich nederzet op het dek van het huis en zijn krijsend geluid laat horen... dan is het afgelopen met Marietje en geen hoop meer voor genezing...

Vliegt de Hamerkop dikwijls over dezelfde hut, terwijl hij zijn lieflijke stem laat horen, dan is dit een slecht voorteken en staan alle onheilen te wachten om over Piet en zijn gezin neer te komen. De vogel verjagen, dat mag Piet niet doen, want hij zou alle onheil op zichzelf aftrekken dus... Piet verlaat zijn hut om ergens ver uit de buurt een nieuw huisje te gaan bouwen...".

Geraadpleegde literatuur:

African Handbook of Birds, series 2, vol. 1.
Spectrum Dierenencyclopedie, deel 2.
Birds of the World, Vol. 1.
De Zwerver, jaargang 20, 1960, p. 98.

M.

EEN PRODUKT VAN JANSEN VOEDERS BV

Voeders speciaal samengesteld voor:
SIERWATERVOGELS (ANSERES) - SIERHOENDERS (GALLUS) - KONIJNEN - SCHAPEN - GEITEN - PAARDEN - PONY'S - HONDEN.

FAUNA-FOOD VOEDERS zijn volledig en staan garant voor optimale resultaten.

Kies de juiste voeding voor sierwatervogels en fazantachtigen om hen in optimale konditie te houden: voer Anseres-Developer voor sierwatervogels en Gallus konditie voor fazantachtigen.

FAUNA-FOOD voeders zijn verkrijgbaar bij:

Nederland:

J. v. d. Meer, Kuzemerweg 17,
Sebaldeburen. Tel. 05946 - 23 35
Codrie B.V., Plaats 8, **Bleiswijk.** Tel. 01892 - 30 44
P. Lamers, Harthoog 1, **Bemmel.** Tel. 08811 - 12 81
fa. v. d. Wardt, St. Jansstraat 47 a,
Laren (N.H.). Tel. 02153 - 8 32 74
J. G. Hilhorst, Molenweg 11,
Geesteren (Gld.). Tel. 05458 - 318
G. J. van Norden, Kerkstraat 28,
Voorthuizen. Tel. 03429 - 15 66
A. Hoekstra, Bruggelaan 60,
Appelscha. Tel. 05162 - 16 77
A. Man in 't Veld, Deventerweg 494,
Apeldoorn. Tel. 055 - 1 40 15
Vliet & Wielinga, Kamerl. Onnesweg 5,
Amsterdam-O. Tel. 020 - 35 37 97
fa. P. Kooi & Sons, „Waterfowlfarm”,
't Zand (N.H.). Tel. 02249 - 353
Van Bakel's Vogel- en Tuinpaleis,
Heesch (N.-Br.). Tel. 04125 - 12 72
fa. H. H. Spee, Fazanterie „VIVONA”,
Haelen (L.). Tel. 04759 - 15 10
Vogelpark „Heisterhof”, Heisterbrug 30-32,
Schinnen (Z.-Limb.). Tel. 04493 - 14 38
S. Bruineberg, 2e Oostwijkstraat 30,
Steenwijk. Tel. 05210 - 22 08
J. Lekkerkerker, Achterweg 6 b,
Doorn. Tel. 03430 - 33 54
C. Koetsier, Hemweg 1, **Wijdenes.** Tel. 02293 - 529
H. Jansen, Vredenseweg 74,
Winterswijk. Tel. 05430 - 30 85
fa. Vijf Kronen, Lange Brinkweg 96,
Soest. Tel. 02155 - 1 34 07

België

Vogelhandel „t Vogelhof”, Jozef Maroy-Poiffiet,
8790 Waregem. Tel. 056 - 6 25 50
Vogelhandel „Het Neerhof”, R. Quyrijnen-van Dijk,
2170 Wuustwezel. Tel. 03 - 63 16 85
Henri de Grauwe, Antwerpse Steenweg 83,
9430 Lokristi.
't BAMBOEHOF, Desselgemseweg 33,
8790 Waregem.

FAUNA FOOD een produkt van JANSEN VOEDERS B.V., Postbus 300, HARDERWIJK - Tel. 03410 - 1 53 54.

ysel

de ambon koningsparkiet

Van de Koningsparkieten kennen we drie soorten, te weten: Australische koningsparkiet, de Groenvleugel koningsparkiet en de Ambon Koningsparkiet. Deze laatste is weer onderverdeeld in 6 ondersoorten. De nominaatvorm, *Alisterus amboinensi amboinensi*, komt voor op Ambon en Ceram; *A.a. sulaensis* op de Sula-eilanden; *A.a. versicolor* op Penang eiland; *A.a. buruensis* op het eiland Buru en de Zuid-Molukken; *A.a. Hypophoni* op de Halmahera eilanden en *A.a. dorsalis* op Papoea eiland, Noordwest-Nieuw-Guinea en West-Irian.

De verschillen tussen de ondersoorten zijn vrij gering en beperken zich tot de voornamelijk blauwe partijen en de grootte.

De ongeveer 40 cm grote Ambon Koningsparkieten houden zich in hoofdzaak op in licht beboste gebieden en hun voeding bestaat uit vruchten, zaden en noten. Er is van deze vogels betrekkelijk weinig bekend over hun leven in vrijheid.

Het geslachtsonderscheid is zeer gering, dit in tegenstelling tot de twee eerstgenoemde koningsparkieten, waarvan de vrouwtjes overwegend groen van kleur zijn.

Dr. Grzimek vertelt dat het hem bekend is dat een paar Koningsparkieten 30 jaar in een volière heeft geleefd en tot het einde bleken de vogels vruchtbaar te zijn, terwijl een van onze Belgische leden ons het volgende verhaal vertelde:

De roep van de Ambon koningsparkiet is met die van de Australische koningsparkiet (*alisterus scapularis*) niet te vergelijken. Het zijn lieflijke fluitachtige tonen en slechts wanneer ze opgeschrikt zijn of gedurende de balts hoort men het typische metaalachtige tek, tek, tek. In de gelegenheid gesteld 4 vormen van de 6 soorten Ambon parkieten in de volière te hebben moet er onmiddellijk gezegd worden dat deze vogels zeer vreedzaam zijn, zowel onder elkaar als tegenover andere vogels. Het is namelijk niet zo als in oudere boeken wordt verteld; deze vogels brengen elkaar en ook andere vogels niet om. Integendeel: het zijn werkelijk gezellige vogels.

Ziehier nu enkele raadgevingen voor de kweek.

De vogels zijn het gehele jaar door ondergebracht in buitenvolières met een binnenruimte, maar niet verwarmd. Als basisvoeder geeft men het grote normale parkietenvoeder, bestaande uit witte en gestreepte zonnebloempitten, gepelde haver, negerzaad en hennep alsmede gemengde zaden en altijd garnalen, die door de Ambon parkieten graag gegeten worden. In maart, naar gelang de weersomstandigheden, krijgen ze dagelijks 2 à 3 handen vol haver en koren in de buitenvolière op de grond, en dat wordt graag gegeten en het niet opgenomen zaad groeit opnieuw op in de volière. Zodra dit in de volière begint groen te worden, beginnen zowel

de Ambon als de Australische koningsparkieten de balts, waarschijnlijk uitgelokt door de uitschietende haver en het koren.

De balts wordt ingeleid door een voortdurend springen van het mannetje rond het wijfje. Daarbij wordt altijd met beide poten afgeduwd; het is dus een compleet huppelen, waarbij de pluimen van de kop rechtop gezet worden en de pupil van het oog vernauwd is. Daardoor kunnen wij herkennen dat de balts van de Ambon parkiet zich wezenlijk onderscheidt van die van de Australische koningsparkiet.

Het mannetje springt zo een tijdlang om het wijfje, dan voedert hij het uit de krop. Dit gebeurt zowel op de zitstok als op de grond. De vogels zijn zo dagenlang met elkaar bezig totdat het wijfje tot de paring bereid is; deze heeft plaats zowel op de grond als op de zitstok. Gedurende deze periode worden dikwijls kleine houtstukjes en steentjes in de bek rondgedragen en ook in het nestblok binnengedragen. En ook hier is er dus een onderscheid met de Australische koningsparkieten.

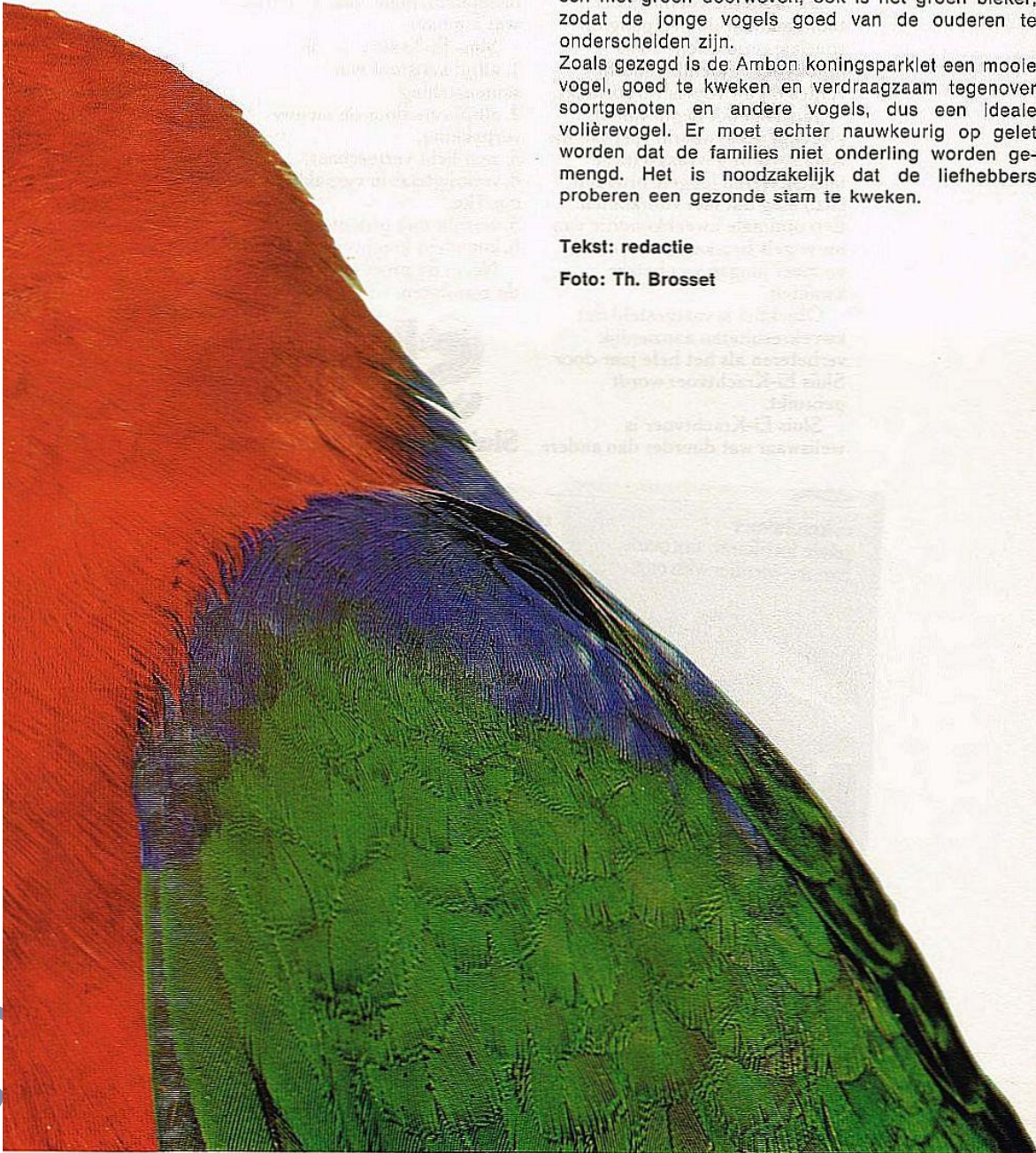
Er worden 3 à 5 eieren gelegd met een variërende

grootte van 33,6 à 35,3 mm x 24,1 x 26,2 mm. Na het derde ei wordt standvastig gebroed en na 21 dagen komen de jongen uit. Als nestkast wordt zowel een boomstam als een nestkast uit planken vervaardigd, aangenomen. Gedurende het opkweken van de jongen wordt bijna uitsluitend voeder vanaf de grond in de volière opgenomen. (Hier komen de gedragingen wel overeen met die van de Australische koningsparkieten.) Daarbij nemen ze ook veel garnalen op. Ook sla, vogelmuur en kruiskruid werd meegevoerd. De jonge vogels blijven 30 tot 33 dagen in de nestkast. Ze hebben een gelige bek met grijze punt en het blauw op de bovenrug is op vele plaatsen met groen doorweven, ook is het groen bleker, zodat de jonge vogels goed van de ouderen te onderscheiden zijn.

Zoals gezegd is de Ambon koningsparkiet een mooie vogel, goed te kweken en verdragzaam tegenover soortgenoten en andere vogels, dus een ideale volièrevogel. Er moet echter nauwkeurig op gelet worden dat de families niet onderling worden gemengd. Het is noodzakelijk dat de liefhebbers proberen een gezonde stam te kweken.

Tekst: redactie

Foto: Th. Brosset

osel

De

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

vogelleven in indonesië

zeer weinig vogels

Als er één ding is dat mij bar is tegengevallen in Indonesië is het wel de vogelwereld. Men behoeft tegenwoordig niet meer onder een klamboe te slapen vanwege de muskieten en ook heerst er vrijwel geen malaria meer, maar door DDT en andere bestrijdingsmiddelen hebben ook talloze vogels letterlijk en figuurlijk een flinke veer moeten laten. Ongeveer veertig jaar geleden en ook nog na de oorlog was het zo dat, wanneer de halmen van de rijst geel begonnen te worden, de aren zwollen en de padie rijp werd, op hoge palen staande wachthuisjes werden betrokken door een „vogelwacht” (met een andere betekenis dan die wij er tegenwoordig aan geven) of kinderen, die tot taak hadden lapjes, vlaggetjes, blikjes of ratels of wat dies meer zij, door middel van lange touwen in beweging te brengen om allerlei vogeltjes die het op de rijstkorrels voorzien hadden, te verdrijven. Dan zag men vaak enorme zwermen glatiks (rijstvogels), bondols (nonnetjes), pekings (muskatvogeltjes) en priets (amandina's). Ze waren zo „brutaal als de beul” en bleven ondanks alle gewapper en geratel rustig door eten en men was verplicht ze met stenen of kluiten aarde te bekogelen. Ook de manjars (weervogels) richtten destijds heel wat schade aan de gewassen aan. Momenteel niets meer van dat alles. Met een kleine variatie op een bekend liedje zou men kunnen zeggen:

„Waar zijn al die vogels heen,
waar zijn zij gebleven?”

Ook voor de oorlog werden vaak honderden vogeltjes, vooral de bondols, de bruine nonnetjes met de witte kopjes, met werpnetten gevangen als zij in de velden overnachtten. Maar dat had nauwelijks enige invloed.

Ringmussen talrijk

Alleen de ringmussen (Indische ringmus - *Passer montanus malaccensis*) waren nog steeds goed vertegenwoordigd. Deze vogels gedragen zich in Indonesië precies eender als de huismussen hier in Nederland. Ze lopen je voor de voeten op de paden, hippen over de gazons of zitten op de daken. In geboomte ziet men ze minder vaak. Ze eten letterlijk alles wat eetbaar is, zowel dierlijk als plantaardig.

Na de ringmussen vond ik de kutjita's (bonte tuinlijsters) het talrijkst. Vooral in de tuin van het Sindhu Beach Hotel op Bali gaven ze geregeld acte de présence en weerklonk in de vroege ochtenduren hun helder gefluit. Op een gegeven moment waren er een stuk of vijf bij elkaar. Wellicht een gezinnetje,

want een voltallig legsel bestaat uit slechts twee of drie eieren. Deze vogels zijn grotendeels zwart met een witte buik, dito gekleurde vleugelstreep en buitenste staartveren.

Perkutut

Nog een vogeltje, dat geregeld te zien was, heet bij ons grond- of steenduijfe en wordt door de inheemsen betiteld met perkutut (perkoetoet). Deze naam dankt hij aan zijn fraaie roep „pur-koe-toet” of „pur-koe-toe-toet”. Deze vogel ziet men echter meer in kooien, hoog opgehangen aan een bamboestaak, dan in het wild, iets wat eveneens geldt voor de tekukur, de pareltortel of tijgerhalsduif. Deze roept „tu-koe-koer” of „te-kroe-kroe”, gevolgd door 1, 2 of 3 keer „koe”. (De Javanen noemen deze vogel „gong-telu” (telu betekent drie).) Zoals men in ons land wedstrijden organiseert met zingende kanaries, zo doet men dat in Insulinde met koerende duifjes. Bij een batik-industrie te Yogyakarta hing zo'n duifje en ik vroeg de eigenaar wat die duif moest kosten. Het antwoord: 80.000 roepiahs! (Ongeveer f 5.000,—). Het was een zogenaamde „meester-koerder”, die honderdduizenden roepiahs voor zijn baas verdiende op diverse wedstrijden.

Vogelmarkt

In Yogyakarta heb ik een vogelmarkt bezocht en als men dat bekijkt, moeten er toch nog wel burungs (vogels) in Indonesië zijn. Het is gewoon onvoorstelbaar wat men daar aantreft en hoe! In een minuscuul kooitje zat — u gelooft het niet — een paartje Javaanse drieteenspechten! Verder diverse soorten duiven, beo's, brilvogeltjes, papegaaien, grasparkieten (tientallen opeengepropt in één kooi), wiewalalen en ga zo maar door. Daar zag ik ook de kutilang (goud- of geelbuik-buulbuul), te herkennen aan de rode „broekveren”. Deze luidruchtige vogels zag men vroeger overal, maar nu lieten ze in het wild verstek gaan, evenals de djalaks of djallaks (jallaspreeuwen) en de kerraks (buffelpickers). Jammer, buitengewoon jammer.

Kennelijk hadden ook de zwaluwen niet veel te lijden gehad van de bestrijdingsmiddelen. Luid schreeuwend joegen diverse gierzwaluwen door de lucht en rustten echte zwaluwen (waarschijnlijk gestrepte) op de televisie-antennes. Tweemaal ontdekte ik een Javaanse koolmees, die nauwelijks van „onze” bloedeigen koolmees is te onderscheiden.

Hier en daar stond op een sawa een blekok (sawareiger) te koekeloeren en slechts één keer zag ik een grote roofvogel boven de bergen zweven en grote cirkels beschrijven. De afstand was te groot om hem te determineren, maar stellig was het geen ulung-ulung (witkop-zeearend of Brahmaanse wouw), want daar was hij te groot voor.

Dit is weliswaar een pessimistisch verhaal, maar ik moet er wel bij vertellen, dat we geen speciale ornithologische speurtochten hebben ondernomen en dan ook heel wat „over het hoofd” gezien kunnen hebben. Maar als ik terug denk aan de vogelmarkt, tja, dan móeten er toch nog heel wat vogels zijn. Gaat u naar de „gordel van smaragd”? Kijk dan eens uit, wilt u?

Swalker

kweekervaringen met roodborstzaadkrakers

In het septembernummer van de jaargang 1976, op pagina 393, heeft u in de serie „Onze ervaringen met Afrikaanse soorten” een artikel over de roodborstzaadkraker kunnen lezen. Wij vroegen daarin om ons in kennis te stellen wanneer er eventueel kweekresultaten met deze vogels zouden zijn behaald. We hebben daarop twee reacties ontvangen. Mevrouw A. A. Rombouts-Nieuwstraten uit Den Haag schreef ons dat haar roodborstzaadkrakers een nest hadden gebouwd en daarin een vrij groot wit ei hadden gelegd. De rest, zo schreef zij, wacht ik in spanning af. Daarna hebben we niets meer van haar vernomen, zodat we aannemen dat het niet helemaal gelukt is om jongen uit dat koppel te kweken. Wat overigens niet wegneemt dat het begin er is en wanneer het een beetje meezit zal resultaat beslist niet uitblijven.

De tweede reactie kwam uit Kopenhagen, Denemarken. In Dansk Fuglehold, tweede jaargang, nummer 7, vertelt Frank Nielsen uit Hornbaek over zijn ervaringen met deze vogelsoort en het resultaat dat hij er mee behaalde. Dansk Fuglehold is een blad voor vogelliefhebbers met een oplage van ongeveer 1500 exemplaren dat wordt uitgegeven door een soort overkoepelende organisatie van vogelclubs. De echtgenote van de voorzitter van die organisatie, mevrouw Tove Hansen, was zo vriendelijk om het artikel voor ons te vertalen, hetgeen wij uiteraard zeer op prijs stelden.

In september 1975 kocht Frank Nielsen in Kopen-

hagen een koppel roodborstzaadkrakers en hij bracht ze onder in een keldervolière van 1 x 1,5 x 2 m. Op de bodem van die volièr bracht hij een laag mos aan en tegen de wanden enkele thujatakken. Tevens verbleven in die volièr nog een koppel grote Cubavinken, een koppel Karmozijnstrilden en een koppel Chinese dwergkwartels. Zo te zien lagen de vogels elkaar niets in de weg en heerste er een goede verstandhouding. Het voedsel bestond uit trosgierst, een mengsel zaden voor tropische vogels, meelwormen en muggelarven.

Begin januari 1976 begon het mannetje een nest te bouwen in een gat in de muur. Toen dat nest half klaar was heeft hij dat „eigenstavelig” weer afgebroken en een nieuw kogelvormig nest van mos gebouwd boven op een nestkast, welke op een hoogte van ongeveer 2 meter boven de grond aan een wand was opgehangen. Voor en tijdens de nestbouw heeft hij bij zijn vogels geen baltsen of paringen waargenomen. Vanaf 10-11 januari verbleven beide vogels om beurten regelmatig in het nest en Nielsen dacht dat ze toen al zaten te broeden. Dit bleek echter niet waar te zijn, want het eerste ei werd pas op 16 januari d.a.v. gelegd. Nestcontrole durfde hij verder niet meer uit te voeren.

Op 2 februari laat in de namiddag merkte hij dat beide vogels niet meer op het nest zaten. Hij heeft ze enige tijd geobserveerd en zag toen ook dat de kwartels met iets bezig waren. Toen hij daar meer op ging letten zag hij dat het een dood jong vogeltje was. Even later ontdekte hij nog een dood jong en een ei. Beide jongen en het ei bleken van de roodborstzaadkrakers afkomstig te zijn. Op dat moment trok Nielsen de stoute schoenen aan en controleerde het nest waarin nóg een ei lag. Ondanks dat het mannetje toch nog enkele dagen dat ei heeft bebroed, kwam het niet uit. In april zijn ze wéér aan de gang gegaan.

Tevoren heeft Nielsen de grote Cubavinkjes uitgevangen omdat die nogal achter de roodborsten aan het jagen waren. De oudervogels maakten gebruik van het oude nest en het legsel werd beurtelings door man en pop bebroed.

Helaas was Nielsen in de maand mei nogal veel van huis en was hij daardoor nauwelijks in staat de ontwikkelingen op de voet te volgen. In elk geval mocht hij op 9 mei wel constateren dat er één jonge roodborstzaadkraker uitvloog. Het vogeltje was overwegend bruin van kleur met zwakker rood op de borst. Later, toen de jeugdruï achter de rug was, bleek het een popje te zijn.

Naast het normale zaadmenu hebben de oudervogels hun jong in hoofdzaak muggelarven als levend voer gegeven. Toen het jong echter zelfstandig was, bleek zijn voorkeur uit te gaan naar meelwormen. U ziet wel, grote aantallen van dergelijke vogels worden nog niet gekweekt. Toch lijkt het niet onwaarschijnlijk dat het kweken met dergelijke soorten steeds zal toenemen. Dat hebben we dan mede te danken aan mensen als Frank Nielsen en mevrouw Rombouts die, naast de vele zorg die ze aan de vogels besteden, ook hun ervaringen aan anderen willen doorgeven. Juist daarvan moeten we het hebben en juist daarom bestaat er een maandblad als Dansk Fuglehold en Onze Vogels.

De
legsel

pietpraat over mozaïek gepigmenteerd

door J. Kuiper

De standaard zegt over gepigmenteerde mozaïeken het volgende: Het gaat bij deze vogels primair om het goede mozaïekpatroon, op de tweede plaats komen de pigmenthoedanigheden. Aangezien goede mozaïeken steeds schimmelvogels zijn mag de eis voor wat betreft de fijnheid van pigment wat ruimer worden gezien doch ook weer niet geheel verwaarloosd worden. Overigens zal een mozaïek steeds in het bezit zijn van de voor mozaïek kenmerkende witte broek terwijl de rug als het ware overdekt moet zijn met een zilverachtige mozaïeksluier. Hoe beter deze zilversluier ontwikkeld is hoe beter de mozaïektekening tot uiting zal kunnen komen.

De mozaïektekening moet aan de volgende eisen voldoen: scherp afgebakende oogstreepjes, geen oranjerood boven de snavel; borst zilverachtig, oranjerood doorschijnend; het oranjerood in de borst mag vooral niet te zwaar zijn en moet goed onderbroken zijn door een schimmelring in de hals; het oranjerood in de schouder toppen goed uitkomend en niet tot in de vleugels uitlopend; gehele tekening volkomen symmetrisch, goede oranjeroodfactor; pigmenthoedanigheden en pootkleur zoals bij de desbetreffende pigmentkleur wordt vereist.

Voorkomende fouten: geheel te ver doorgekleurd; boven de snavel doorgekleurd; oogteugels te lang/niet recht; borstkleur te zwaar/niet onderbroken; schoudertekening loopt door in vleugels; gehele tekening vaag (ivoorfactor); te weinig zilverachtig/mozaïeksluier ontbreekt; pigmentstreping te zwaar. In Assen, Wezep, Gent, Schiedam, Den Haag en Delft en in nog veel meer plaatsen weet men precies hoe ongelooflijk moeilijk de kweek van gepigmenteerde mozaïeken is, en niet alleen dat, men weet ook exact hoe ondankbaar deze kweek is. Dat er desondanks nog kwekers zijn die zich met grote halsstarrigheid hebben geworpen op de kweek van

deze gepigmenteerde vogels en, alle teleurstellingen negerend, daarmee doorgaan tot nu toe, getuigt van een grote vastberadenheid om deze prachtige kleurslag niet verloren te laten gaan. Terecht legt de standaard de nadruk op de tekening, het pigmentbezit komt pas op de tweede plaats; om deze reden worden gepigmenteerde mozaïeken gehonoreerd met een niet onderverdeeld kleurpuntentotaal. Er wordt dus geen scheidingslijn getrokken tussen pigment en bijkleur.

Bij duidelijke mozaïekkenmerken van gepigmenteerde behoren ook de zilveren wangvlekken, op bijgeplaatste foto goed te zien. Voor zover de pootkleur volgens standaard gelijk moet zijn met de vergelijkbare pigmentkleur in de niet-mozaïekserie blijf ik de mening toegedaan dat bij werkelijk uitstekende gepigmenteerde mozaïeken de pootkleur iets lichter wordt door de werking van de mozaïekfactor. Wilt u van de schrijver van deze serie artikelen een goed raad aannemen?

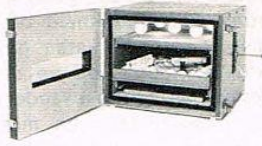
GEPIGMENTEERDE MOZAÏEKEN ZIJN ALLEEN EN UITSLUITEND GESCHIKT VOOR DE KWEK VAN MOZAÏEKEN EN NERGENS ANDERS VOOR!

Waarom? Omdat alleen mozaïeken mozaïekkenmerken mogen vertonen, bij alle andere kleurslagen is dat niet toegestaan, deze worden daarvoor gestraft. De fok van gepigmenteerde mozaïeken moet strikt gescheiden worden gehouden van de andere kleurslagen, vermenging kan min of meer rampzalige gevolgen hebben in de nakweek. De befaamde witte broek is er in tijd van ja en nee ingefokt, dat er weer uitfokken kan jaren vergen, gesteld mag worden dat die witte broek een tamelijk dominante verervingsvorm blijkt te hebben.

In principe kunnen gepigmenteerde mozaïeken voorkomen in iedere pigmentkleur, de tekenings-eisen zijn dan ook voor alle kleurslagen gelijk. De standardeisen vinden er geen doekjes om dat de ivoorfactor bij gepigmenteerden geen succes is, vaak wordt de tekening zo onduidelijk dat deze gezocht moet worden, van enige contrastwerking tussen kleurpartijen en pigment is dan nauwelijks meer sprake. De vereiste zilversluier op de rug zal bij de agaath- en isabelserie duidelijker tot uiting komen dan bij de groen- en bruinserie; misschien wijzigt zich dat nog in de toekomst, een duidelijk gerichte kweek verbetert dat mogelijkerwijs.

In de satinetserie heb ik exemplaren gezien met een vrijwel witte rug, vrij vertaald, de satinetfactor laat zich voor de kweek van gepigmenteerde mozaïeken goed gebruiken. Ook de opalfactor geeft de mozaïeken een prachtige zilverblauwe driehoek in de rug; een goede rugkleur alleen is natuurlijk niet voldoende, tekeningseisen blijven onveranderlijk van kracht. Koptekening, borsttekening, schoudertekening, stuitkussen en zilversluier; vijf mozaïekkenmerken die tesamen een perfecte, gepigmenteerde mozaïek kunnen vormen. Ik hoop dat u vogels in deze serie zult fokken die op minstens drie onderdelen uitmuntend genoemd mogen worden, u bent dan al een heel eind op streek. Tenslotte moet er toch wat te verbeteren blijven, nietwaar?

Voor de kweek van deze moeilijke tekeningsvogels wens ik u veel sterkte en . . . succes aan de fokkers! In de volgende pietpraat zal ik met u de oranjeroodivoorschimmel behandelen, TOT DAN!

SUCCES-M- f 345,- àf Woerden

De bekende vlakbroeder van degelijk hout en dubbel geïsoleerd. Ideaal voor de kwartel- en krielenfokker, ook als bouwtekening! Alle onderdelen los verkr. evenals schouwlampen, Elstein stralers. Vraagt de gratis kleurenfolder O

BROEDMACHINEFABRIEK SUCCES

v. Helvoortlaan 31, Woerden, Tel. 03480-1 26 67

Bird specialist

Geheel vrijblijvend kunnen wij aanbieden: Frisé kanaries (import) in de kleuren rood, wit en bont. Norwich, Borders, Glosters, Yorkshires, Lizards en alle kleuren Hollandse kanaries. Verder: Lories in diverse soorten, Amazone papegaaien, diverse soorten Zuidamerikaanse parkieten, Australische parkieten, Ara's, verschillende soorten vinkjes, etc. Tevens vragen wij diverse soorten vogels te koop, eventueel mogelijkheid tot inruiling.

**Blankestijn's
Pet Farm B.V.**

Dahliastraat 39, Veenendaal
Telefoon (08385) 1 23 67

STANDAARDEISEN NBvV

Deze zijn onmisbaar bij de selectie van uw kweek- en tentoonstellingsvogels.

Kleurkanaries	f 7,50
Postuurkanaries	„ 20,00
Grasparkieten	„ 15,00
Neophema's	„ 6,00
Agaporniden	„ 7,50
Japanse Meeuwen	„ 17,50
Zebravinken	„ 5,00
Diamantduif, Chinese dwergkwartel en Zilverbekje	„ 5,00
Gouldamadine	„ 12,50
Valkparkieten, Roodrug en andere Psephotussoorten	„ 10,00

Alle standaardseisen, behalve voor de postuurkanaries, zijn losbladig. U kunt deze opbergen in de bekende multimappen. Deze mappen worden echter **niet** bijgeleverd. Bestellingen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324 t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom.

Even onmisbaar zijn onze kweekkaarten

Per 25 stuks f 5,—

en maar morsen...

Hoe we tot allerhande vervelende afwijkingen geraken bij de vogels in onze kweekruimten en volières, is voor de gemiddelde vogelliefhebber gewoonlijk een raadsel, dat op eigen gelegenheid vaak moeilijk op te lossen is. Dat er mensen zijn in de vogelliefhebberij, die hier enige hulp willen bieden mag dan ook als positief worden ervaren. Hierdoor bestaat de kans, dat andere instellingen, met meer mogelijkheden tot wetenschappelijk onderzoek, zich voor onze hobby gaan interesseren en hun kennis op diverse terreinen zullen gaan inbrengen en toetsen aan de praktijkomstandigheden en gegevens. Deze mogelijkheden zijn er alleen als er een goed contact kan zijn tussen wetenschap en praktijk. Uit dit contact wordt vanzelf de noodzaak geboren, dat de diervoederindustrie en ook de liefhebber zelf de verworven vaststaande gegevens zal moeten toepassen om met succes te kunnen werken. Dat er aan deze werkwijze in de vogelliefhebberij een levensgrote behoefte bestaat mag ik, gezien de vele persoonlijke ontmoetingen, gerust vaststellen. Niet altijd in de eerste plaats bij de industrie, wel bij de vogelliefhebbers en dit behoeft direct enige verduidelijking.

Want als een van de groten uit deze kringen mij in eigen huis komt vertellen: We hebben wel achtung voor uw werk, maar u staat alleen, dan kan het enige antwoord zijn: misschien wel alleen voorop, maar dan met duizenden vogelliefhebbers achter mij, die tot doel hebben voor hun vogels te doen wat ze kunnen.

Zonder verder enige boze gevoelens te hebben verwekt is een dergelijk gezegde bij je ingeslagen. Een teken aan de wand, want we staan als vogelliefhebbers met de rug tegen de muur en op het moment, dat tropische vogels niet meer worden ingevoerd zullen we in staat moeten zijn om de meest vreemdsoortige vogels te kunnen bewegen zich te gaan vermeerderen in gevangenschap. Wanneer ze dit zullen doen is geen open vraag.

Naast goede huisvesting moet het voederrantsoen volkomen aangepast zijn en ze zullen zich gaan vermenigvuldigen. Met vele soorten is dit reeds gelukt en met veel meer kan dit nog gebeuren. Maar als we blijven vasthouden aan klassieke, vaak ongecontroleerde gegevens, dan zullen we het niet snel ver kunnen brengen.

Het is altijd gemakkelijker om te horen zeggen: mijn hond mag geen melk, want dan krijgt hij zere ogen of, zoals vroeger: jongens die in het roggeveld lopen worden door het akkermannetje meegenomen. De werkelijke reden van het eerste geval was vroeger m.i., dat de jongens op de boerderij de melk niet aan de hond zouden geven en het tweede, dat ze de rogge niet plat zouden lopen.

Beide zaken waren schadelijk voor de boer en deze meer of minder ingeroeste zegswijzen moesten dit verhinderen, doch de waarheid werd niet benaderd. Wat moeten we daarmee?

Afschaffen en precies zeggen waar het op staat en dan proberen om het goed te doen. Onze vogels in gevangenschap hebben helemaal niets te maken met marktprijzen van zaden en andere geëigende grondstoffen; die verlangen alleen die ingrediënten, welke ze absoluut nodig hebben. Het kan niet anders, want de vrije voedselkeuze is ze door opsluiting ontnomen en vandaar dat we te zorgen hebben voor een goede alternatieve voeding.

We kunnen dat door onderzoek te doen naar de werkelijke behoeften en deze in de voor hen geëigende vorm aanbieden. Naarstig zullen we moeten blijven zoeken naar de juiste voedingsstoffen voor iedere vogelsoort en dat mogen rustig verantwoorde vervangende voedermiddelen zijn.

Om een voorbeeld te noemen. Het komt voor, dat de industrie de laatste maanden halsstarrig blijft vasthouden aan een groot percentage rode milletszaden in het tropenmengsel. Vanaf april 1976 tot nu komt er bezoek van vogelvrienden uit alle windrichtingen met de vraag om een zaadmengsel samen te stellen dat geen rood millet bevat. De reden die wordt opgegeven: ze vreten het niet en de kooien liggen bezaaid met dat spul.

Voederkundig gezien mag rode millet even goed zijn als witte, maar de witte variëteit wordt door de meeste tropenvogels inderdaad veel beter opgenomen. Dit heb ik in eigen beheer en bij vogelkwekers in de praktijk vastgesteld en toch zien we vandaag nog tussen de 10 en 25 procent rode millet in de tropenmengsels verschijnen.

Er zullen best een paar vogelsoorten zijn met voorkeur voor rode millet of er geen verschil in zien met witte, doch als de meerderheid der tropenvogels witte soorten verlangt, dan dienen deze ook verstrekt te worden. Zeker als we op de prijscouranten een prijsverschil van 20 tot 30 cent per kg meerprijs zien genoteerd voor rood millet t.o.v. plata millet. Extra geld kwijt, geen eetlust bij de vogels en opgepast voor conditievermindering. Samen met tropenkwekers probeerden we een ander mengsel bij dezelfde groepen vogels en wel als volgt:

20 % senegalgiest
56 % plata millet
7 % gebroken gepelde haver
6 % negerzaad
10 % kanariewitzaad
1 % hennepzaad

100 %

Het resultaat: de zaadschilfertjes rond de rand van het bakje en praktisch geen verknoeiide zaden, dus een duidelijke voorkeur bij deze vogels.

Vogelvrienden, wat doen we daar mee? De snelste oplossing is om de mensen, die voor ons vogelzaden mengen met te veel rood millet ervan te overtuigen dat dit afgelopen moet zijn. Als u dat ook vindt dan is de volgende oplossing wederom de snelste:

Een briefkaart aan mijn adres, Hertog Janstraat 7 te Middelbeers, vermeldt enkel „Minder rood millet in tropenmengsels” en naar verwachting sta ik dan niet meer alleen en krijgen we standaardmengsels tropenzaden, welke aangepast zijn aan de werkelijke behoefte van onze vogels.

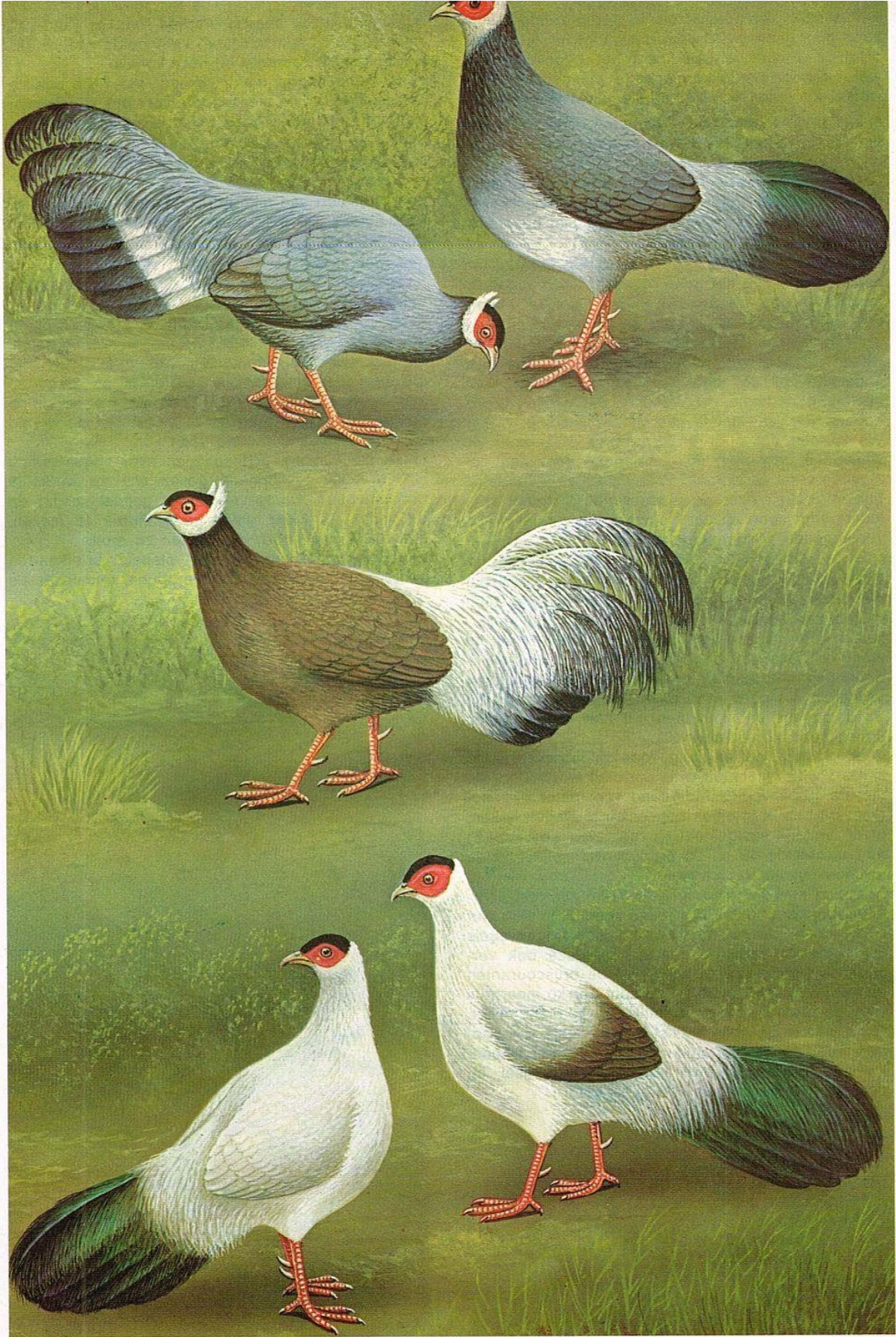
Variaties op deze mengsels kan de ervaren tropenkweker zelf verzorgen want we mogen niet vergeten, dat het voor de fabrikanten van vogelzaden niet uitvoerbaar is om voor alle soorten en ondersoorten een apart mengsel uit te brengen. Dit begrip is nodig. De kwestie rood millet moest wel de wereld uit en zal niemand schade doen.

Laten we niet met mensenogen naar vogelvoeding kijken, maar ze datgene geven wat ze werkelijk nodig hebben. De kleur van het geheel schijnt op de vogels in ieder geval geen indruk te maken, alleen die ene soort, die gooien ze eruit.

Vogelvrienden beladen met stapels briefkaarten hoop ik de fabrikanten te overtuigen, tenminste als u dat wilt.

door Jos v. Himbergen

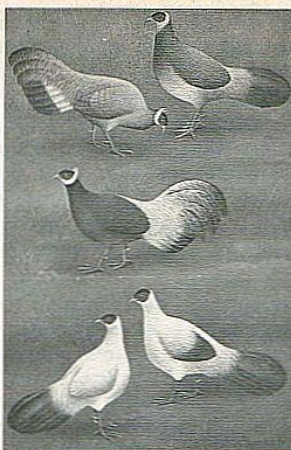

De /

usel

Blauwe
oorfazant

Harman's
oorfazant

Bruine
oorfazant

Szechuan
witte
oorfazant

Tibet witte
oorfazant

oorfazanten-parade

Na de Goudfazant en de Lady Amherst fazant is de OORFAZANT wel de meest populaire fazantesoort, die we kennen en dat is niet zo verwonderlijk, want alle soorten zijn kei-hard, zeer hokvast en vaak nog beste ouders ook en zeker goede legsters. Wat wil de liefhebber nog meer, nietwaar?

Moeilijk is het geslacht, want haan en hen zijn volkomen gelijk gekleurd en getekend, zodat vooral bij jonge exemplaren vergissingen niet zijn uitgesloten. Let u vooral bij aankoop op de grovere kop, zwaardere poten, brede rode oogomgeving, want dat zijn bijna steeds hanen.

De kale rotsachtige gebieden van Midden-Azië, vooral het onmetelijk grote China, zijn de streken van herkomst van deze machtige, imposante en mooi gekleurde en getekende vogels. Vliegen doen ze niet veel, liever scharrelen ze rond op de berg-hellingen, die maar spaarzaam met gras en lichte boomgroepjes zijn begroeid, zodat ze in de natuur de hele dag nodig hebben om aan de kost te komen. Bijna nooit krabben ze met hun poten, zoals we dat kennen bij de Glansfazant, zodat hun voliërbodem mooi blijft, alweer een pluspunt.

Wie over een tuin beschikt van enige afmeting, kan ik aanraden zijn Oorfazanten volkomen vrije uitloop te geven, na een uitwenperiode natuurlijk van enige weken, want de vogels komen 's avonds prima naar huis, gelijk onze kippen en krielen.

Alle soorten en variëteiten zijn op éénjarige leeftijd al geslachtsrijp, zodat de liefhebber al vlug nafok kan verwachten van zijn nog jong gekochte vogels; de zachtgroene eieren vragen een broedduur van 27 dagen, waarna de „mollige”, goed bepluimde en van een fikse snavel voorziene kuikens op „Sivo-Start”, groenvoer en kuikenzaad zeer voorspoedig opgroeien. Het is werkelijk een lust om te zien hoe hard die kuikens groeien, want iedere dag ontdekt de fokker weer nieuwe ontwikkelingen in de pluimen en afmetingen van deze kuikens, zo hard gaat dat toe!

Ook in de broedmachine, of dat nu de Vlakbroeder of de Motor Sportbroedmachine is, komen de eieren gemakkelijk tot ontwikkeling; de embryo's zijn, mits

de oudervogels natuurlijk goed en deskundig zijn gevoerd met fazantegraan, veel groenvoer en fruit (appels, peren, tomaten, „Rui-Hulp”, vitamine E voor de bevruchting, vitamine B voor gezonde pootontwikkeling in het ei) sterk, levenskrachtig en springen a.h.w. uit hun te klein geworden kerker, wanneer het tijd is. Vooral in de broedmachine kunt u dat zo mooi zelf zien, gaat u er maar eens voor zitten!

Door de geweldige populariteit zijn er tientallen Oorfazanten jaarlijks te koop bij de handelaren en fokkers, vooral in de Blauwe variëteit, die na 1945 in enorme aantallen is en wordt gefokt in geheel Europa en ook veel wordt uitgevoerd over de gehele wereld.

Blauwe Oorfazanten werden al in 1811 ontdekt in West-China, waar ze nog steeds veelvuldig voorkomen volgens de laatste berichten; ze komen eigenlijk praktisch bij iedere liefhebber voor en zijn ook vaak het „voorportaal” van de opzet van een fazanterie van allure, want met de opbrengst van de nafok kan de fokker zich dan weer andere, en vaak kostbaarder soorten permitteren. De prijs is aantrekkelijk laag, zodat iedere liefhebber zich gelukkig wel een paartje van deze fraaie vogels kan veroorloven.

Bruine Oorfazanten leven in de bergen van Noord-China; ook deze vogels worden nog steeds vanuit het moederland geïmporteerd en te strenge inteelt is er nogal eens de oorzaak van, dat onbevruchte eieren of helemaal geen eieren en nafok het gevolg zijn. **Niet** kruisen met blauwe is mijn advies, maar door strenge selectie de grootste, fitste en levenslustige exemplaren uitzoeken en hiermee verder fokken. Er is vroeger al genoeg gekruist, met alle nare gevolgen vandien. De bruine Oorfazant is na 1945 nog steeds vrij prijzig te noemen, al neemt het aantal goed toe en daalt de aanschafprijs de laatste jaren wel aanzienlijk.

Witte Oorfazanten komen in verschillende variëteiten voor, waarvan er drie een werkelijk witte lichaamskleur voeren en twee een meer grauwe, die we praktisch nooit zien bij fokkers. De bekendste is de Szechuan-variëteit met zijn bruine slagpendelen; let u op de veertoeft bij deze vogels, want die ontbreekt bijna.

Zo nu en dan glipten er enkele exemplaren via Oost-Duitsland, of Rusland, toen China en Rusland nog vrienden waren, West-Europa binnen en vooral de Dierentuin van Berlijn en Jersey, het Kanaal eiland ten zuiden van Engeland, hebben een prachtige collectie opgebouwd in de loop der jaren. Langzamerhand kwamen ze ook in handen van fokkers en voor f 3.500,— kon u hen kopen per paar, de afgelopen herfst in Vogelpark Walsrode, West-Duitsland!

Ook enige fokkers in Nederland bezitten gelukkig weer Witte Oorfazanten, maar de nafok gaat niet hard.

Tibet Witte Oorfazanten en **Harman's Oorfazanten** zijn uiterst zeldzaam in de wereld en de aanschafprijs is navenant hoog. Wie zijn hart heeft verpand aan machtige, imposante, rustige fazanten, raad ik aan Oorfazanten te nemen; hij zal er beslist geen spijt van hebben.

R. R. P. van der Mark.

usel

De

kweken met zangkanaries stamteelt

Stamteelt is de teelt van vogels, waarvan de zang-eigenschappen nauw aan elkaar verwant zijn. Deze zanggelijkheid valt echter samen met een meer of mindere vorm van bloedverwantschap, aangezien de zanggelijkheid door erfactoren wordt beheerst.

Stamteelt heeft het voordeel, dat steeds over een of meer zangverwante voorzangers kan worden beschikt. Stamteelt geeft minder uitschot onder de nateelt dan niet stamverwante teelt.

Stamteelt is derhalve de aangewezen methode om permanent goede vogels op de wedstrijd te brengen.

Voor degenen die het er slechts om gaat een groot aantal vogels te kweken, ongeacht hun kwaliteit van zang, heeft stamteelt bezwaren, omdat men stamteelt niet kan bedrijven zonder administratie van de afstamming zijner vogels bij te houden. Maar in dat geval kan men ook niet spreken van sportkweek, omdat in onze sport niet het aantal, maar de kwaliteit der vogels de doorslag geeft.

De kleurkweker heeft het in dit opzicht veel gemakkelijker dan wij. Hij kan zo op het oog zien of een bepaalde pop past bij de man en hij heeft, vooral bij de poppen, minder moeite om de uitwerking der erfactoren vast te stellen.

Wij kunnen aan het popje niet zien of het de gewenste erfactoren en zangeigenschappen bezit en kunnen derhalve alleen uit onze administratie nagaan of de pop de juiste is bij een bepaalde man.

Paren wij niet-zangverwante vogels, dan lopen wij de kans, dat de nateelt noch de eigenschappen van de man, noch die van de pop laat horen en dat ook bij verdere teelt een groot aantal mislukkingen in zang naar voren treden. Deze methode noemt men zangkruising. Indien men echter bij deze methode kweekt volgens een bepaald systeem, kan men, uitgaande van een goede man, een jonge pop uit de eerste generatie, op die man terugparen. Dit terugparen is een vorm van inteelt, die meestal geen nadelige gevolgen heeft.

Onder inteelt verstaan wij het paren van vogels met gelijke erfactoren. Omdat bij het terugparen de erfactoren van de beide partners niet gelijk zijn (de jonge pop heeft ook erfactoren van de moeder), kan deze terugparing een enkele keer worden gedaan, zonder dat zich ernstige afwijkingen voordoen. Met dit terugparen kunnen wij bereiken, dat de zangeigenschappen van de vader in de nateelt worden verdubbeld en dat daardoor de eenheid in zang groter wordt.

Ook het paren van de meest op de vader gelijkende halfbroers met halfzusters kan voor een enkele keer meestal ongestraft geschieden en ook daarmee kunnen wij de eenheid in zang bevorderen. Indien de ouders goed vererven, kunnen wij ook deze nog enkele jaren benutten voor de kweek.

Op die wijze kan men, door het vormen van lijnen, waarbij directe inteelt wordt vermeden, een zang-eenheid bereiken. Omdat het begin van slechts één man en twee poppen na enkele jaren, ook bij een goede lijnvorming, een te nauwe verwantschap moeilijk te vermijden is, kan men beter de stam-

teelt beginnen met minstens twee mannen en vier poppen. Stamkweek kan op verschillende manieren worden bedreven.

Het is Gregor Mendel geweest, de abt in een klooster te Brunn, die leefde van 1822 tot 1885, die de sluier van de erfelijkheid heeft opgelicht. De door hem ontdekte regels, die later door professor De Vries, Correns en Tsermak zijn teruggevonden en beproefd, zijn thans gemeengoed geworden bij de cultuur van planten, dieren en derhalve ook onze vogels.

Door de begrippen van de Mendelse leer zijn ook wij in staat gesteld de erfelijke aanleg, waarop ook de zang berust, bij onze vogels vast te leggen, te verbeteren en eventuele mutaties te verwekken.

De Mendelleer zelf, die berust op inteelt en daardoor splitsing van erfactoren, is bij ons zangkwekers echter moeilijk te hanteren als stamkweek. Bij het toepassen van de Mendelleer in een zangstam is een zeer grote kennis van die leer vereist, wil men resultaat kunnen boeken. Naast de grote voordelen zijn er gevaarlijke kanten aan die leer verbonden, nl. dat inteelt en daardoor factorensplitsing oorzaak kunnen zijn dat wij nateelt krijgen, die met allerlei kwalen, zoals zwakte, misvorming en aanleg voor ziekte belast is.

Ook zullen latente, d.i. verborgen, zangeigenschappen plotseling naar voren kunnen treden en de gelijkheid in onze stam nadelig kunnen beïnvloeden. Mijn ervaring is, dat zelfs de meest deskundigen op het gebied van de Mendelleer, bij toepassing van die leer in een zangstam, nooit bijzondere resultaten hebben geboekt. Het is steeds een eenvoudige man geweest, die met toepassing van een eenvoudig lijnensysteem regelmatig met goede stammen op de wedstrijd verscheen.

Aangezien de Mendelleer een studie op zichzelf is, die maar weinigen onder ons behoorlijk beheersen, lijkt het mij beter, om een vorm van stamteelt te kiezen, die niet zo spectaculair en beter te begrijpen is, nl. de teelt langs bepaalde lijnen, waarbij directe inteelt zoveel mogelijk wordt vermeden.

Ofschoon ook deze vorm van stamteelt berust op erfactoren, zal ik mij onthouden van de vele in de erfelijkheidsleer gebruikelijke termen als daar zijn: chromosomen, reductiedeling, crossingover, dominantie, gameten, genen enz. enz. Ik verwijs degenen die daarin interesse hebben naar de boeken van Martin Weijlink, Veerkamp en de artikelen in ons orgaan en de vele over dit onderwerp verschenen boekwerken.

Als wij in het vervolg van dit onderwerp misschien de termen gebruiken als vers bloed, bloedverwant etc., dan dient men wel te weten, dat bloed niets met erfactoren te maken heeft, maar dat wij daarmee op eenvoudige en voor ieder begrijpelijke wijze, de graad van verwantschap van de verschillende vogels willen aantonen. Indien wij tot stamkweek overgaan, dienen wij toch allereerst een stam te vormen. Natuurlijk kunnen wij van een goede stamkweker een aantal vogels betrekken en dan kunnen wij volstaan met voortgezette stamteelt.

Deze is wel de eenvoudigste methode om aan goede stamvogels te komen. Meestal zal men echter moeten beginnen met enkele paren vogels, die niet stamverwant zijn.

De
sel

De beste tijd voor aanschaf van vogels zijn de maanden december en januari. Wij trachten zoveel mogelijk de voederwijze en de behandeling van de kweker over te nemen.

Bij de aankoop letten wij vooral op de zangkwaliteit van de mannen, hun gezondheid en algemene conditie.

Ook de poppen dienen onze bijzondere aandacht te hebben door te letten op grootte, postuur, bevedering en gezondheid.

In het kweekboek van de fokker kunnen wij nagaan in hoeverre de gekochte vogels bloedverwant zijn aan elkaar, om niet direct in inteelt te vervallen.

Indien wij zouden beginnen met 1 man en 2 of 3 poppen, zijn de moeilijkheden groter, omdat alle jongen uit deze ouders halfbroer en halfzuster zijn. In dit geval beginnen wij reeds het tweede jaar met een vorm van inteelt, die niet altijd schadelijk hoeft te zijn, maar bij verdere teelt toch nadelige gevolgen kan hebben.

Het is niet mijn bedoeling om in dit korte bestek alle methoden en schema's voor de toepassing van stamteelt uit te werken. De bedoeling is slechts om u er op te wijzen dat het mogelijk is, om bij aanschaf van bijv. 2—4 vogels uit goede stam, daarmede vele jaren te kunnen voorttellen, zonder in directe inteelt te vervallen.

Door selectie en het bijhouden van een kleine administratie zijn wij dan zelfs ook in staat, het lied te verbeteren. Indien de jonge mannen uit het eerste broedjaar dieper van toon en beter zijn dan hun vader, zal die betere kwaliteit waarschijnlijk door de moeder zijn bijgebracht. Zijn de beste onder de jonge mannen lichter in toon en minder in zang dan hun vader, dan zal hun moeder eveneens de oorzaak hiervan kunnen zijn.

Bij het betere resultaat is het raadzaam de moeder aan te houden voor het volgend broedjaar en deze te paren of aan dezelfde oude man of, beter nog, aan een prima jonge man uit de meest bloedvreemde lijn.

Bij het slechtere resultaat gebruiken wij de moeder niet voor het volgend broedjaar, maar nemen wij een jonge pop en paren die op een oude man van de meest bloedvreemde lijn.

Op deze wijze brengen wij de beste eigenschappen van onze vogels bij elkaar en kunnen daarmee de zangkwaliteit verbeteren.

Wij hebben reeds gesproken over lijnen, bloedvreemde lijn enz. Met deze woordkeus zullen wij trachten de graad van verwantschap der vogels onderling aan te tonen.

Iedere kweker kan op zijn eigen wijze een schema samenstellen, waarin hij op eenvoudige wijze de graad van verwantschap van zijn vogels onderling kan aflezen.

Sommige kwekers werken met gekleurde vierkanten, anderen met cirkels, waarin het ringnummer van de vogel wordt geplaatst en waarin vakken voorkomen, waarvan de kleur een bepaalde afstamming weergeeft.

Weer anderen geven de ringnummers een of meer letters, waaruit een bepaalde afstamming blijkt.

Wij maken een paringschema als volgt en passen wisselbroed toe:

Broed 1970
jongen. ♂ = man en ♀ = pop.

♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀
man 1 x pop 4 1 - 2 - 3 - 4 - 13 - 14 - 15 - 16 lijn A

♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀
man 1 x pop 6 5 - 6 - 7 - 8 - 17 - 18 - 19 - 20 lijn B

♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀
man 5 x pop 10 9 - 10 - 11 - 12 - 29 - 30 - 31 - 32 lijn C

♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀ ♂ ♀
man 5 x pop 12 21 - 22 - 23 - 24 - 25 - 26 - 27 - 28 lijn D

Het doet er eigenlijk niet toe, met welk soort schema men werkt, hoofdzaak is, dat men van elke vogel kan zien, in hoeverre hij verwant is aan een andere vogel, met wie hij wordt gepaard.

Nemen wij aan te hebben gekocht man no. 1 en no. 5 van een kweker en de poppen 4, 6, 9 en 12 van een andere kweker, alle vogels van 1970. Wij stellen dat de mannen en de poppen onverwant zijn, doch wel uit stammen komen die gelijkheid in zang vertonen. De jongen uit de lijnen A en B zijn onderling halfbroer en halfzuster. De jongen uit de lijnen C en D eveneens. Wij hebben echter twee lijnen, die wij vanwege de geringe bloedverwantschap het volgend jaar gerust kunnen paren, nl. de lijnen A op C en B op D. Bovendien hebben wij de oudervogels, die wij, indien deze goed vererven, nog enkele jaren in de teelt kunnen gebruiken en vormen daarmee de derde bloedvreemde lijn. In dit schema schuilen echter nog meer mogelijkheden, nl. om indien er jonge mannen zijn, die beter zijn dan hun vader, deze een volgend jaar te paren aan een oude pop, die goede nateelt heeft geleverd en brengen op deze wijze de betere zangeigenschappen tezamen. Daarmee vormen wij weer een nieuwe lijn, die de kwaliteit van onze stam kan verbeteren. Het een enkele keer teruggaren van een betere jonge man op zijn moeder kan ook een middel zijn om de betere zangeigenschappen vast te leggen, zonder dat nadelige invloeden merkbaar zijn. De jongen uit deze combinatie kunnen wij ook weer paren aan de beste jongen uit een bloedvreemde lijn en zo kunnen wij uit een eenvoudig schema een groot aantal lijnen vormen, aan de hand waarvan wij vele jaren kunnen doortelen, zonder in directe inteelt te vervallen.

Indien na een aantal jaren de lijnen zodanig in elkaar lopen dat inteelt onvermijdelijk wordt, kunnen wij door aanschaf van een goede zangverwante man uit een andere stam nieuwe lijnen vormen en de teelt op dezelfde wijze voortzetten. Wij moeten er echter steeds op uit zijn, zolang mogelijk met onze eigen vogels door te gaan.

Bij toepassing van genoemde lijnenteelt moeten wij, naast de zang, ook letten op eigenschappen die wij in onze vogels niet wensen, zoals slecht voerende poppen, klein postuur, plukken, bepaalde ziekteverschijnselen enz. die wij voor de teelt moeten uitschakelen. Al deze factoren berusten op erfelijke eigenschappen, die zich in de nateelt voorzetten. Ook het kiezen van de voorzang dient ieder jaar weer onze volle aandacht te hebben.

Op deze wijze kunnen wij een waardevolle stam opbouwen en handhaven.

De
Wissel

de volière van de maand

Foto 1

De volière van A. Roddenhof, Brouwerstraat 13 te Dalfsen, is gebouwd tegen en in het verlengde van het schuurtje achter de woning. De achterzijde en de rechter zijwand zijn opgetrokken van grote gipsblokken, welke met buitenbeits in een steenrode kleur zijn geschilderd. Het bouwwerk beslaat een oppervlakte van 3,75 x 3 m en is in een aantal appartementen ingedeeld. Links in het van houtwerk en gaas gemaakte front bevindt zich de toegangsdeur en via die deur komt men in een kleine hal. Tegenover die buitendeur is in dat halletje een tweede deur via welke men in de feitelijke kweekruimte komt. Links tegen de zijwand staan daarin een aantal broedkooien opgesteld en rechts daarvan, tegen de achterwand, twee binnenvluchtjes. Vóór langs die vluchtjes loopt een pad en vandaar kan men in die binnenvluchtjes komen, alsmede in de daar tegenover liggende buitenvluchtjes aan de voorzijde van het gebouwtje. De vogels kunnen dit ook en wel via een van gaas gemaakte tunnel over het looppad. De ruimte is goed benut.

Het dak is van asbest golfplaten en boven de kweekruimte is een transparante p.v.c. golfplaat ingepast. Met uitzondering van het gedeelte dat met de p.v.c.-plaat is afgedekt, is het dak aan de binnenkant met templexplaten betimmerd. Het geheel staat op een betonnen fundering en de vloer is betegeld. Roddenhof kweekt uitsluitend kleurkanaries en kan daarmee al redelijk vroeg beginnen. De kweekruimte is voorzien van elektrische verwarming, terwijl een automatisch werkende TL-verlichting de dagen kunstmatig kan verlengen.

A. Jacobsen, Verbindingsweg 37 in het Utrechtse Elst, is de bezitter van meerdere volières. Hij houdt en kweekt verschillende vogelsoorten en zo heeft elke soort een eigen verblijf. Foto 2 is een „luchtopname” en geeft u een redelijk beeld van zijn bezittingen. Helaas ontbreekt het ons aan voldoende gegevens over bouw en constructie, zodat we in dit geval wel wat oppervlakkig moeten blijven. Op de achtergrond ziet u nog juist de Utrechtse heuvelrug. Foto 3 toont u de specifieke parkietenbehuizing. Hierin kweekt hij witte en geparelde Valkparkieten, rosella's etc.

Foto 2

Foto 3

Foto's 4 en 5 zijn afkomstig van M. Hertgers, Geestweg 1 in Naaldwijk. In de winter van 1974 bouwde hij een volière van de volgende afmetingen: 3 m lang, 1,50 m breed en 2,50 m hoog; aflopend tot een hoogte van 2 m. Stijlen en gordingen zijn gemaakt van houten deeltjes van 6 x 7 cm. De fundering bestaat uit betonplaat van 25 cm hoog en 3,5 cm dik. Deze zit 17 cm onder het maaiveld en 8 cm

Foto 4

er boven. Hierop is het bouwwerk bevestigd. De zijwand bestaat uit voornamelijk draadglas met daarboven tot aan het dak een houten schot van geschaafde en geploegde planken, welk schot afneembaar is en waardoor dan een goede ventilatie in de kweekruimte wordt verkregen. Het dak is van p.v.c.-plaat.

In de voorzijde bevindt zich de toegangsdeur met daarnaast een open, met gaas bespannen, gedeelte. Tijdens de winter wordt dit gedeelte met een grote ruit dichtgemaakt. Tot zover, zegt Hertgers, is er niets bijzonders en vindt hij zijn volière er een zoals er waarschijnlijk honderden zullen zijn.

Zoals u echter wel zult hebben opgemerkt is de toegangsdeur erg hoog, veel hoger dan de meeste deuren welke rechtstreeks toegang tot een vogelverblijf geven. Je bent dan geneigd op te merken dat achter die deur wel een zogenaamde sluis zal zijn gemaakt. Welnu, dat is niet gebeurd en daarin zit juist het bijzondere.

De „veiligheidsklep” bestaat in dit geval uit een doodgewoon bamboe vliegengordijn. Al twee jaar gebruikt Hertgers deze en met goed succes. Er is nog geen vogel uit zijn volière ontsnapt en toch zitten er gemiddeld zo'n 50 tot 70 kanaries in die ruimte. Foto 5 toont u overduidelijk de situatie en bewijst tevens dat de deur zonder bezwaar even

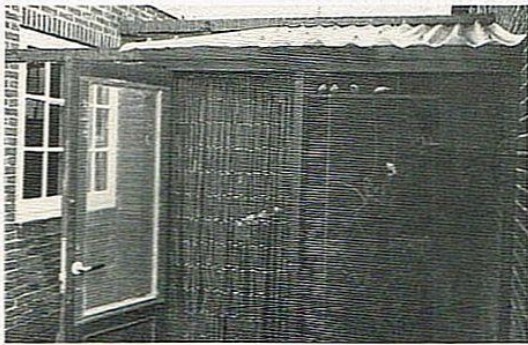

Foto 5

geopend kan blijven. Het is een waardevolle tip waar andere vogelhouders best wat aan kunnen hebben. Bedankt vriend Hertgers.

Tenslotte togen we naar Vaassen waar in de Bothastraat 13 de heer H. J. Been woont. Hij is wel erg stout geweest omdat hij zonder vergunning de volière heeft gebouwd. De gemeente heeft hem bedreigd met de aanzegging dat hij de volière af moet breken. Niet alleen hij maar ook wij zouden dat zonde vinden. Het zlet er allemaal voortreffelijk uit en zover wij kunnen nagaan kan men beslist niet spreken van een ontsierend bouwsel, integendeel. Dat het bovendien een degelijke bouw is zal u uit het verdere verhaal wel duidelijk worden.

Nadat hij al enige jaren kanaries had gekweekt kon hij met zijn nieuwe volière ook zijn hobby op een breder terrein beoefenen. Hij schafte zich wat kleine tropen, zebrovinken en grote parkieten aan. Met 6 koppels zebrovinken verkreeg hij 70 jongen. Ook zijn turquoiseparkieten deden het goed en tevens kweekte hij enkele bastaarden. Dit alles speelde zich af in een volière van 6 x 5 m en ruim 2 m hoog.

Foto 6

Het nachtverblijf c.q. de kweekruimte maakt daarvan het grootste deel uit en meet 4 x 5 m. Het is opgetrokken van rabatdelen, voorzien van een plat dak met twee lichtkoepels, van binnen afgetimmerd met masoniet en geïsoleerd met glaswol. De vloer is van betontegels en het geheel staat op een fundering van gemetselde kalkzandsteen. Het front is voorzien van 5 deuren met glas die alle volledig kunnen worden opengezet. De ruimte binnen is ingedeeld in een kweekruimte en vijf binnenvluchten. Die vluchten zijn 2 m lang en elk 1 m breed. Deze vluchten sluiten aan op vijf buitenvluchten, welke dezelfde afmetingen hebben. Tegen de achterwand van het binnenverblijf staan 16 broedkooien opgesteld ten behoeve van de kanaries.

De buitenvluchten zijn opgetrokken van houten latten en van boven afgedekt met transparante p.v.c.-golfplaat. Vanuit de binnenvluchten kan men via de glazen deuren in het front de buitenvluchten betreden. Deze zijn beplant met in hoofdzaak coniferen en liguster.

De kweekruimte en binnenvluchten kunnen door middel van een gevel-gaskachel worden verwarmd en zijn tevens voorzien van een automatisch werkende verlichting inclusief schemerlicht.

Voorwaar een magnifiek vogelverblijf en wij wensen de heer Been alle succes bij zijn pogingen om alsnog een vergunning hiervoor te verkrijgen.

*Een controleur kreeg een seintje,
Bij die liefhebber daar op het pleintje,
Zit een goudvink meneer,
Maar toen die kwam op een keer,
Toen bleek het gewoon maar een geintje.*

M. B., Den Haag.

het complete voer in kweek~rui~en rustperiode

Jonge vogels hebben het hard nodig.
Voor 'n vlotte groei, voor 'n volledige uitgroei.
Voor 'n goed verenpak, voor een blijvend goede konditie...
voor sterke vogels.

Cédé is een tot in alle voedingselementen
uitgebalanceerd eivoer. En... compleet.
Dus niets aan toevoegen. En... van konstante hoogwaardige
kwaliteit. Daar staat kontinu laboratoriumonderzoek
door Dawes (St. Nicolaas-België) en onze
voortdurende controle borg voor.

**eivoer voor kanaries, exoten, wildzang,
kleine en grote parkieten**

samengesteld uit
1e soort grondstoffen
zêér licht verteerbaar
verpakkingen: 500 en 1000 gram

kan zo uit het pak
gevoerd worden
wel eerst met een paar
druppels water rul maken

CéDé

vogelvoerders

Cédé Vogelvoerders b.v., Tilburg Langestraat 104, Telefoon 013 - 423156

uw vraag? ons antwoord!

VRAAG:

Wat betekent de afkorting PP, hoe komen we aan PP-mannen en wat betekent split? C. v. B. te E.

ANTWOORD:

PP betekent Passe partout en die benaming is afkomstig van de heer Helder. Hij kan als de grote mentor van onze kleurkanariekeek worden gezien en hij ontleende de naam passe partout man aan de passe partout sleutel; de sleutel die op elk slot past. Een passe partout man kun je paren aan elke pigment pop.

Een PP-man is altijd een VOLKLEURvogel, dus een groene, een blauwe of een oranje-roodbrons. Of hij intensief of schimmel is maakt niet uit. Een PP-man kan echter nooit agaat, bruin of isabel zijn. Hij kan alleen maar PP-man genoemd worden als hij agaat, bruin en isabel vererft.

We kunnen op twee manieren PP-mannen kweken. Ten eerste als we paren agaat x bruin of bruin x agaat, dat maakt namelijk niets uit. Uit deze paring komen groene mannen welke PP-mannen genoemd kunnen worden, want zij vererven hun eigen kleur plus agaat, bruin en isabel.

De tweede manier is groen x isabel of isabel x groen. De groene mannen die hieruit geboren worden zijn split isabel. In de nakweek geeft zo'n man zijn eigen kleur groen, agaat, bruin en isabel.

Split is een ander woord voor vererft. Een groene man die agaat, bruin en isabel vererft is hetzelfde als een groene man die split is voor agaat, bruin en isabel. Vererven of split is dus hetzelfde.

VRAAG:

Vragen zoals die van mevrouw v. S. uit Z. bereiken ons vrijwel iedere maand. Het betreft steeds tamme of halftamme papegaaien die zich kaalplukken en de vraag is: „Hoe geef ik mijn papegaai zijn veren weer?”

ANTWOORD:

De oorzaak van deze vervelende verenpikkerij is het houden van papegaaien op een verkeerde voeding en/of onvoldoende aandacht voor deze intelligente dieren. Door gebrek aan de elementen kobalt en mangaan wil de bevedering nogal eens te wensen overlaten. Zowel pantotheenzuur, nicotinezuur als biotine, alle vitamines uit het B-complex, veroorzaken bij tekort een slechte bepluiming. Een goede vitamines- maar ook mineralenvoorziening is dan ook een eerste vereiste. Ook bij ernstige eiwittekorten in de voeding is een goede bevedering

onmogelijk. De vitamines, voorzover er te weinig natuurlijk voedsel wordt verstrekt dat hierin voorziet hetgeen bij de meeste „huispapegaaien” niet het geval is, kunt u het beste toedienen op een stukje appel dat ze eenmaal gekend gaarne verorberen.

Van insekten hebben de meeste dieren weinig last gezien de plaats waar ze gehouden worden. Heel veel vogels lijden ook aan stokruï en dit is slechts te verhelpen door ze op een tochtvrije plaats te houden en te zorgen voor een goede vitamines- en mineralenvoorziening.

Tocht is overigens funest voor alle vogels. Gebrek aan beweging en vooral bezigheden, afleiding, zijn de oorzaak voor de vaak verregaande kaalheid bij deze „kamervogels”. Ze vervelen zich en gaan zich steeds vaker poetsen; hierbij worden in de ruitijd ook de losse veertjes verwijderd, hetgeen normaal is, om maar iets te doen te hebben. Hebben ze deze nare gewoonte eenmaal te pakken dan halen ze de ene veer na de andere van hun lijf. Vaak in zo'n ernstige mate dat ze alleen de robuuste vleugel- en staartveren overhouden plus natuurlijk de kopveren, waar ze moeilijk bijkunnen, hetgeen overigens de reden is dat menig alleenlevende papegaai zo graag zijn kopje laat krabben. In de natuur zijn deze dieren steeds ergens mee bezig en deze afleiding moeten wij ze verschaffen willen zij volledig van dit verenpikken afkomen, hetgeen erg moeilijk is. De beste oplossing is door wilgetakken en hout te verstrekken en veel met ze bezig te zijn. Het onderbrengen van deze vogel met een goede partner geeft de vogels overigens zoveel afleiding dat ze wel wat anders te doen hebben dan hun veren te plukken. Bovendien zult u door het kweken van papegaaien ook in de toekomst van deze diersoort kunnen blijven genieten. Het aanleggen van een kraag, zodat ze zich niet meer kunnen krabben is mogelijk, maar zorgt u dan wel dat de vogel lucht, water en voer tot zich kan nemen.

VRAAG:

Graag wilde ik weten of zebra-vinkjes ook te gebruiken zijn als pleegouders. Ik vind Japanse Meeuw-tjes namelijk niet zo leuk. W. v. I. te R.

ANTWOORD:

Alhoewel zebra-vinken als pleegouders over het algemeen iets minder betrouwbaar zijn, is het toch zeer wel mogelijk om ze diverse andere soorten te laten grootbrengen. Uiteraard moeten dan wel de pleegkinderen een bepaalde verwantschap met het zebra-vinkje hebben. Overigens is natuurbroed toch wel het meest aan te bevelen. Naar onze mening worden de zebra-vinken en vooral de Japanse meeuw-tjes al te veel als pleegouder gebruikt zonder dat er eigenlijk noodzaak daartoe bestaat.

Een ander soort die ook voor het door u beoogde doel kan worden gebruikt is het zilverbekje, een vogeltje, dat zelf ook vrij gemakkelijk broedt. Bovendien brengen bastaardvogels uit bijvoorbeeld japanse meeuw en bruinborstrietvink ook andere soorten goed groot.

ysel

De

theoretische kennis van de kleurkanarie-kweek .. overbodige luxe of noodzaak?

Aflevering 1

Alle thans bekende kleurslagen, voorkomende bij onze kleurkanaries, komen tot stand onder invloed van de erfelijke eigenschappen of „factoren” welke aanwezig zijn bij zowel de man- en/of pop-kanarie en als zodanig worden doorgegeven aan de jonge vogels.

Zonder enige kennis van de werking van deze eigenschappen en de wijze waarop deze van de ene generatie overgaan op de andere, kan iedere vogelliefhebber kleurkanaries kweken.

Het resultaat van de toegepaste kruisingen tussen verschillende kleuren zal steeds weer een volkomen verrassing zijn en men zal niet begrijpen hoe dergelijke uitkomsten mogelijk zijn.

Na enige jaren zal het verrassingseffect kleiner worden door de dan inmiddels opgedane praktijkervaring, maar onverwachte resultaten zullen niet uitblijven. Dit zal op de duur evenwel geen bevrediging geven. Nu kunnen en zullen we niet stellen dat iedere kleurkanariekweker volledig op de hoogte is van wat we noemen de „Erfelijkheidsleer”. Hiertoe is een vaak moeilijke en uitgebreide studie nodig waarbij diverse begrippen en processen op een wetenschappelijke wijze worden uiteengezet.

Kwekers, die hiervoor geïnteresseerd zijn, kunnen zich deze kennis eigen maken door zelfstudie met behulp van de daartoe uitgegeven „Handleiding voor de Kleurkanariekweker”, geschreven door de heer H. J. Veerkamp of kunnen als lid van de N.B.v.V. een mondelinge cursus volgen, waartoe zij bij de Technische Commissie Kleur - Vorm en Postuur kanaries opgave kunnen vragen van de regionaal georganiseerde opleiding

Om vooral de beginnende kleurkanariekweker vertrouwd te maken met de meest belangrijke begrippen welke steeds weer terugkomen in gesprekken met collega's en in artikelen over de kweekmogelijkheden met bepaalde kleurslagen (o.a. Pietpraat) en verhandelingen over het ontstaan van de kleuren (Van Groen tot Albino), zal worden getracht een zo populair mogelijke uiteenzetting te geven van de grondbeginselen waarop de gehele kleurkanariekweek is gebaseerd.

De erfelijke eigenschappen of factoren

Als we een kleurkanarie bekijken, dan zien we een aantal onderdelen die samen het uiterlijk van de vogel bepalen, zoals grootte, vorm, houding, bevedering en de kleur van de bevedering.

Al deze onderdelen komen tot stand onder invloed van de in de vogel aanwezige erfelijke eigenschappen of „factoren”, welke hij via zijn ouders heeft ontvangen.

Daar bij de kleurkanariekweek het aksent vooral ligt

op de kleur van de bevedering, waarbij de overige onderdelen beslist niet verwaarloosd mogen worden, zal speciaal de aandacht worden geschonken aan het gedrag en de wijze van vererving van die factoren, die voor de vorming van de kleur in het uiterlijk aanwezig is.

Dank zij de in het verleden, en zelfs nu nog steeds doorgaande, verrichte kweekexperimenten met daarnaast een grondige kennis van de erfelijkheidsleer, zijn we momenteel op de hoogte van de werking van zeer vele erfelijke eigenschappen of factoren.

Deze nu bekende factoren (ca. 15) hebben ieder hun eigen naam zodat het hanteren hiervan voor iedere kweker mogelijk is geworden.

In de serie VAN GROEN TOT ALBINO zult u bij de behandeling van het ontstaan van de kleurstoffen dan ook steeds weer de namen tegen komen van die erfelijke factoren, die voor de vorming van een kleurslag verantwoordelijk zijn.

De WILVORM en de MUTANT van een factor

De kleur van de bevedering wordt, zoals we gezien hebben, bepaald door de invloed van factoren.

In het dierenrijk komen grote of kleine dieren voor die door de eeuwen heen in hun uiterlijke verschijningsvorm niet of nauwelijks van kleur zijn veranderd, terwijl er ook geen wijzigingen zijn ontstaan in hun vorm en gedrag. Daarnaast komen we dieren tegen waarbij een bepaald onderdeel, bijv. de kleur, plotseling is veranderd ten opzichte van de oorspronkelijke uiting.

Als we er van uitgaan dat deze kleur door één factor wordt bepaald (in werkelijkheid is dit zelden zo) dan zien we dus twee verschillende invloeden van één factor.

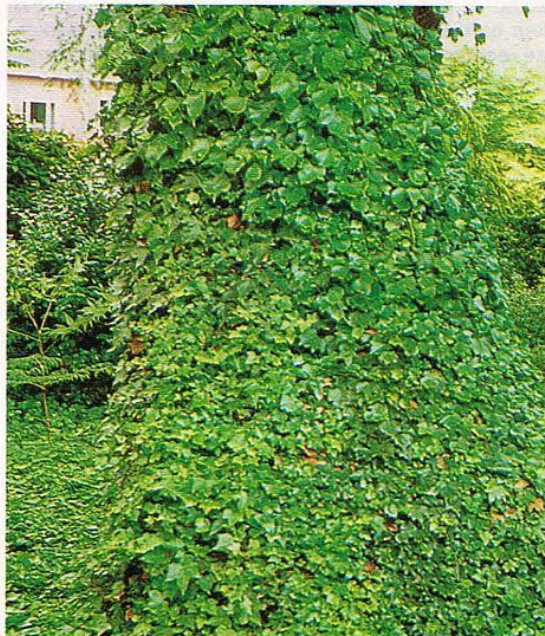
De invloed van deze factor, die de oorspronkelijke kleur tot stand brengt noemen we de WILDVORM van deze factor. (Deze naam heeft niets te maken met in het wild levende dieren.)

De opgetreden veranderde werking van de factor, waardoor er een nieuwe kleur ontstond, noemen we de invloed van de MUTANT. Zodra nu deze veranderde invloed voor het eerst in het uiterlijk optreedt, spreken we van een MUTATIE, maar hieraan moet dan wel de voorwaarde worden gesteld dat deze mutatie in volgende generaties steeds weer terug komt.

Op het optreden van mutaties en het verder kweken hiermee in volgende generaties berust het ontstaan en bestaan van de vele kleurslagen, die we momenteel bij kleurkanaries kennen.

H.V.

beplanting in en om de volière

Hedera Helix (klimop)

Hedera betekent: „zich vasthechtende plant“. De klimop is een klimmend houtig gewas met behulp van hechtwortels die aan de stengels staan. Het is een groenblijvende winterharde plant met veelvormig langgesteelde bladeren. Ze hebben het liefst een schaduwrijke omgeving en vragen een humusrijke, kalkhoudende grond. Om tot bloei te komen dient een wat lichtere standplaats te worden gegeven. De bloeitijd is oktober-november en de bloemen zijn klein, geelgroen tot witachtig in ahfl bolvormige schermen. Deze bloempjes hebben een sterke, bepaald niet prettige geur, die evenwel aantrekkelijk is voor vliegen en allerlei insecten die graag wat honing tot zich nemen. Later verschijnen er groene bessen, die gedurende de winter blijven zitten om in het voorjaar te rijpen. Omstreeks mei zijn ze dan blauw-zwart. De klimop is uitermate geschikt om in de volière te planten, vooral wanneer de volière tegen een muur is gebouwd en we met klimop die muur kunnen camoufleren. Naast het decoratieve biedt een dergelijke beplanting uitstekende mogelijkheden om daartussen nestkasten op te hangen die, verscholen tussen het groen, beslist gewild zijn door de vogels. Bovendien zal het zeer zeker voorkomen dat de vogels ook zonder gebruik van nestkastjes daarin hun nesten bouwen. Staat de plant ten opzichte van de lichtval gunstig en komt deze tot bloei, dan zullen de daardoor aangetrokken insecten een gretig gewild voedsel voor de vogels vormen.

FLORAVI

floravi

onze tuin

Het is nog wel vroeg in het jaar, maar ik wil het deze en de volgende maand over vijvers hebben. De laatste jaren wordt de behoefte om een waterpartij dicht bij huis te halen steeds groter. Het is waar, een vijver mits goed ingericht, is een fascinerend onderdeel van uw tuin waar steeds weer wat nieuws te beleven valt. Het doet er eigenlijk niet toe of u een grote of een kleine tuin heeft, een vijver is altijd in te passen. Milieu-verontreiniging bestaat gewoon niet in een vijver. Wat u er in stopt groeit en vermeerderd zich, eet elkaar op en vormt een biologisch evenwicht. Tenminste als u geen fouten maakt.

Voor kinderen beneden vijf jaar kan een vijver gevaarlijk zijn, maar om die reden hoeft u de aanleg niet te laten. Zet er zolang een hek omheen totdat de kinderen groot genoeg zijn. Een vangnet van gaas vlak onder de waterspiegel heft ook het gevaar op. U kunt ook een vijver de eerste jaren als zandbak inrichten en wanneer de kinderen die ontgroeid zijn er een echte vijver van maken.

Zorg dat u de vijver wel van een goede afvoer voorziet anders wordt het een modderbak. Wanneer u een vijver koopt of zelf maakt moet u er op letten dat die op bepaalde gedeelten een diepte heeft van ongeveer 70 cm, anders is overwintering van planten en vissen niet goed mogelijk. Langs de kant kan de vijver best ondieper zijn want oeverplanten groeien het liefst wanneer het water van 0 tot 20 cm hoog staat.

Er zijn in de handel kant-en-klare-vijvers verkrijgbaar. Ze zijn gemaakt van glasvezel en versterkt met polyester. Ze zijn licht in gewicht en ijzersterk, als u tenminste de zaak van onderen goed met zand opvult, en bovendien zijn ze bij eventuele verhuizingen mee te nemen.

Men kan ook speciale plasticfolie nemen om een vijver naar eigen ontwerp te maken. U moet dan wel de grond onder de folie vrij maken van scherpe delen want anders is die zo lek. De randen van de vijvers kunt u bedekken met siertegels, maar met turf gaat het ook goed. Zelfs met natuursteen of keien is een goede afwerking mogelijk. De beste plaats voor uw vijver is in de buurt van een zitplaats,

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 109 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE

dieren - speciaalzaken

ARS

DIERENSPECIAALZAAK

Wij hebben steeds zeer mooie vogels, zowel in onze binnen- als buitenvolières voor u in voorraad. Ruime keus in exclusieve soorten. Verse mierenieren en meelwormen steeds voorradig.

In- en verkoop van vogels

LEPELSTRAAT 32 - GROENLO - TEL. 05440-1704

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouw- bare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

„ANIMALI“

INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK
POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303
TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

**STEEDS VOORRADIG EEN
RUIME COLLECTIE TROPISCHE
EN ANDERE PARKVOGELS**

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst

Vogelliefhebbers bezoekt ons park!
Verkoop ook gedurende het weekeinde!

VOGELHANDEL

REIN van der VEEN, GOOR

Kanarie man	17,50 pst
Kanarie pop	8,— pst
Kan. roodintensief man	25,— pst
Kan. roodintensief pop	20,— pst
Kan. roodschimmel man	25,— pst
Kan. roodschimmel pop	17,50 pst
Kanarie roodagaat man	25,— pst
Kanarie roodagaat pop	17,50 pst
Kanarie roodisabel man	25,— pst
Kanarie roodisabel pop	17,50 pst
Kanarie roodbrons man	25,— pst
Kanarie roodbrons pop	17,50 pst

**Vraag uitgebreide
prijslijst**

Verzending
onder rembours.

's Maandags de gehele dag gesloten.
's Zondags van 09.00 tot 13.00 geopend.

PRODUKTEN SANDERS

ORNIVIT - vitaminecomplex

TARWEKIEMOLIE - bron van vruchtbaarheid

RUBICANA - bevordert het essentiële
roodkleur pigment

CHANVIT - verbetert zang en koppeling

**Verkrijgbaar in Dibevo-winkels en bij
overige zaadhandelaren!**

SANDERS AGRO

Vaucamlaan 16 - 1611 Huizingen, België
Willemsen - Ede - Postbus 43
Telefoon 08380-1 60 70 - Nederland

A. P. v. GILS

Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 013-34 15 79
b.g.g. 013-34 13 28

**In- en verkoop van alle soorten
siervogels. Speciaal Australische
Vinkjes en Parkieten**

Geopend dagelijks 9 tot 12 uur en 13.30 tot 18.00 uur.
Zaterdags tot 16.30 uur - Zondags 10 tot 12 uur.

EDELCHEMIE B.V. PANHEEL

vecht voor een schoner milieu

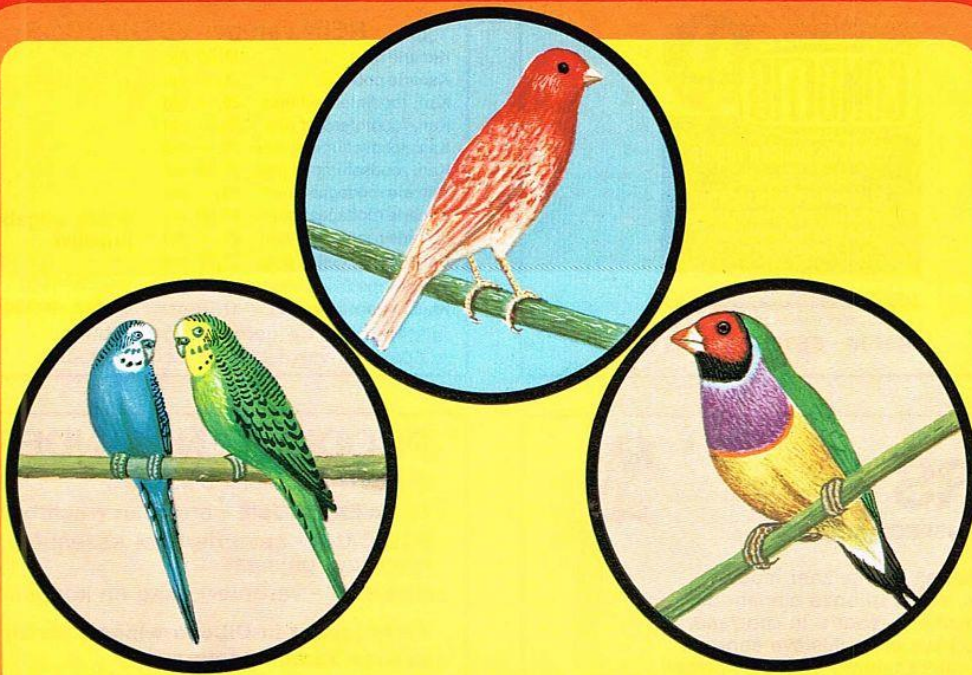
Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde
frisse INSECTENDODENDE verf voor uw
hokken, volière, broednesten etc.
Het gebruik van insecticide is 100x minder.

Nu ook verkrijgbaar via uw vereniging

NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van
Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:

telefoon 04747-1469 of 04747-1867

Waar wacht u nog langer op ?

**Gun uw vogels selectief geschoonde
WITTE MOLEN zongerijpte zaden!**

WITTE MOLEN gemengde zaden voor kleur, zang en postuurkanaries, tropische vogels, parkieten en wildzang.

WITTE MOLEN zaadmengsels door onze voedingsdeskundige in de juiste verhoudingen samengesteld en aangepast aan de behoefte van de vogels in het seizoen.

Naast onze sublieme ALLESTERIN-mengsels voor de specialist, een keur van mengsels o.a.:

- Zangzaad Speciaal - Rood 1 - Zwart 1R - Zwart 1R z. hennep.
- Tropischzaad speciaal - Tropischzaad A.P.V. (v. Austr. Prachtvinken)
- Parkietenzaad speciaal - Parkietenzaad grof
- Wildzangzaad E.S. (eigen samenstelling)

VOGELLIEFHEBBERS DIE WETEN WAT GOED IS
PASSEN DE VOORDEELREGEL TOE.

Dus Witte Molen zaden!

witte
molen

WITTE MOLEN B.V.
MOLENEIND
MEEUWEN (N.B.)